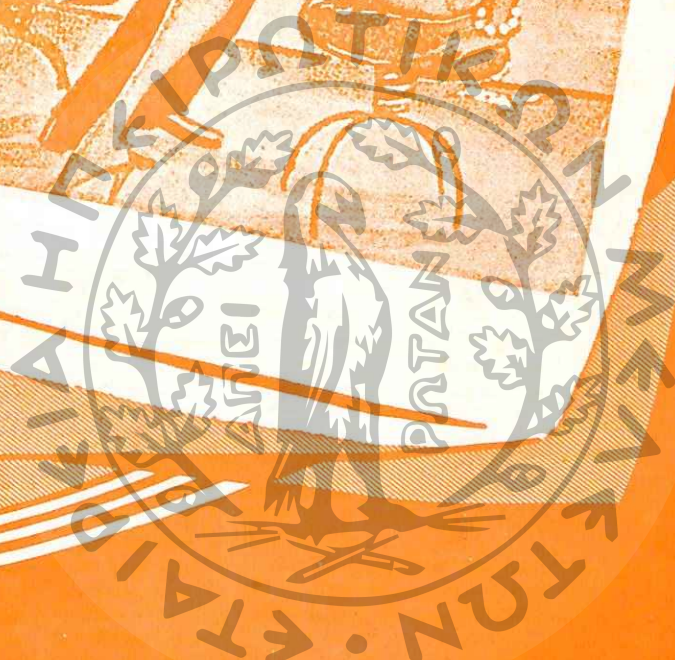
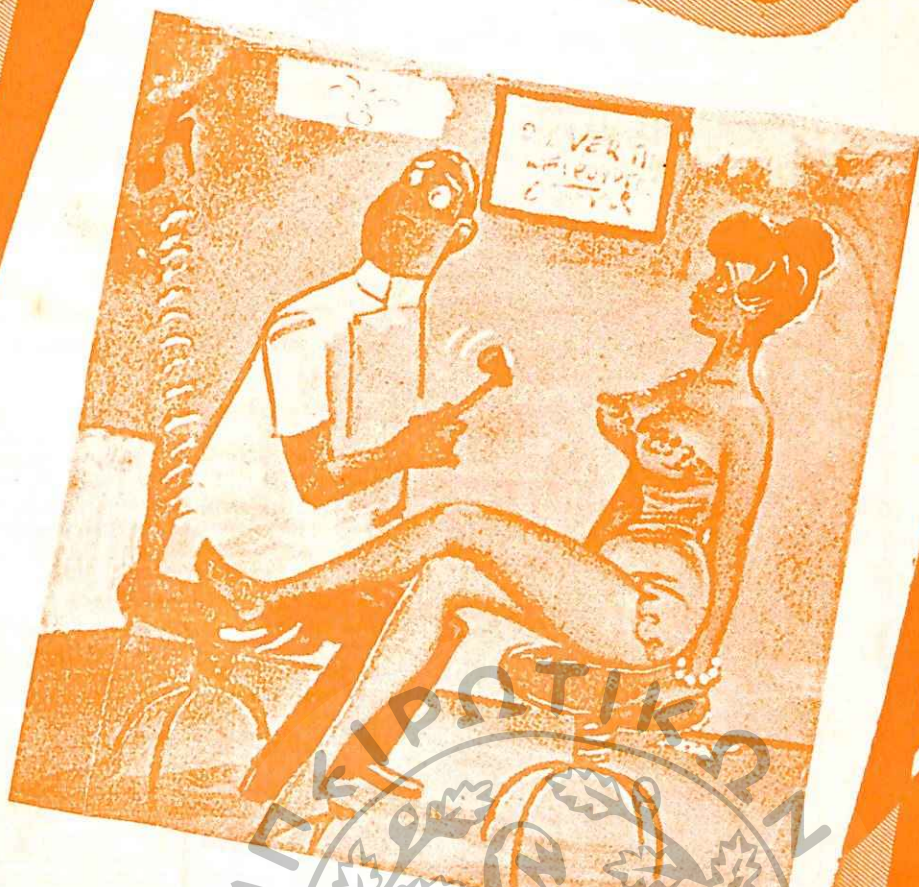

Το Γράμμα του Γιατρού

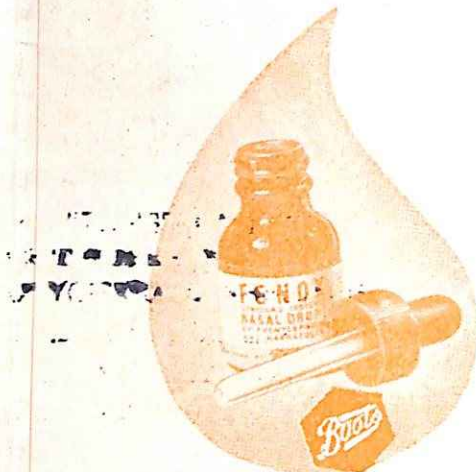
Καταρροϊκά καταστάσεις
Λοιμώξεις των περιρινικών κοιλοτήτων
SINUSITIS κλπ.

FENOX
NASAL DROPS

Αντιπρόσωποι: Γ. Γ. ΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ & Αφαι
Αγ. Κωνσταντίνου 4. — ΑΘΗΝΑΙ
Τηλ. 57.955

ΤΟ ΝΕΩΤΕΡΟΝ καὶ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΕΡΟΝ
Εἰδικὸν διὰ τὰς παθήσεις τῆς ρινὸς

Ἐφωδίσθησαν ἅπαντα τὰ Φαρμακεία

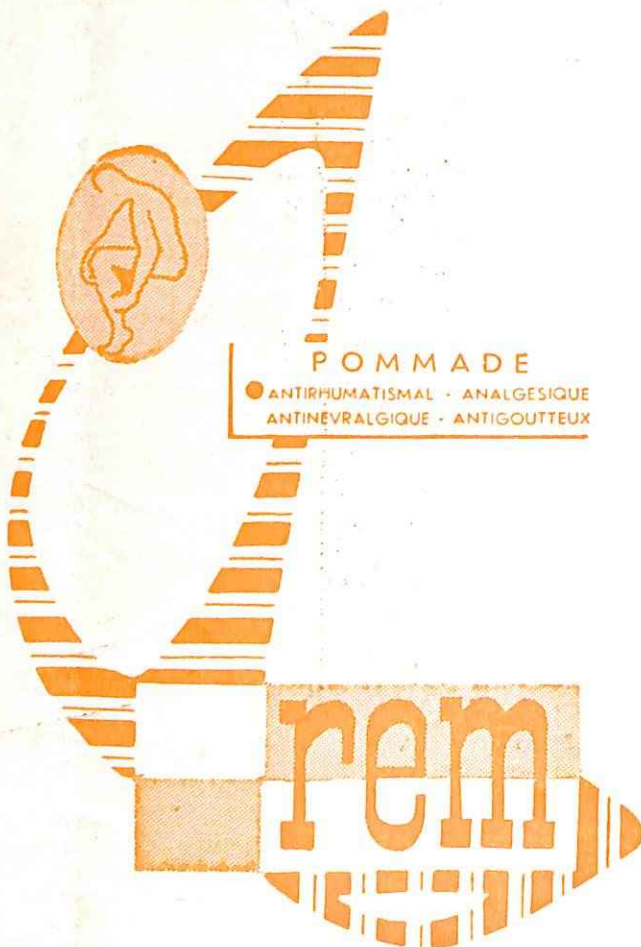
Εἰς τὸ ἀκτινολογικὸν Ἑργαστήριον

ΠΑΥΛΟΥ Γ. ΠΟΛΥΧΡΟΝΗ

Ἱατροῦ — Ὁδοντιάτρου
ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ 27 - ΑΘΗΝΑΙ
ΤΗΛ. 616-582

Διατίθεται φορητὸν μὴχάνημα ἀκτινογραφιῶν, δι' ἀκτινογραφίας κατ' οἶκον καὶ μὴχάνημα διαθερμίας ὑπερδραχέων κυμάτων.

Αἱ ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΙΑΙ ΟΔΟΝΤΩΝ
ΠΑΡΑΔΙΔΟΝΤΑΙ ΑΜΕΣΩΣ

POMMADE

ANTIRHUMATISMAL - ANALGESIQUE
ANTINEURALGIQUE - ANTIGOUTTEUX

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΣΕ 6.000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ

Τὸ Περιοδικὸ τοῦ Γιατροῦ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΥΛΗΣ

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΜΟΝΟΝ ΜΕΤΑΞΥ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ ΜΑΡΤΙΟΣ 1958 — ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 3

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΑΧΑΡΝΩΝ 278. — Τηλ. 871.676. — ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡΧ. 4

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ♦ ΣΠΥΡΟΣ ΜΑΡΙΝΟΣ ♦ Κ. ΠΑΠΑΔΑΚΗ-ΦΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΓΧΕΙΡΟΣ

ΔΩΡΕΑ 1.7.58

ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.58

ΑΡΙΘ. 38679

ΣΧΟΛΙΑ

Η ΠΑΡΑΙΤΗΘΕΙΣΑ Κυβέρνησις καὶ μάλιστα ὁ ὑφυπουργὸς Προνοίας κ. Ψαρᾶς, ἔφησε μὴ κακὴν ἀνάμνησιν σ' ὁλόκληρο τὸν ὑγειονομικὸ κόσμον, μὲ τὸ γνωστὸ διάταγμα «Περὶ Ἱατρικῶν καὶ Ὀδοντιατρικῶν Συλλόγων».

Κι' αὐτὸ τὸ συμπεραίνουμε ἀπὸ τὰ θλιβερὰ ἀποτελέσματα ποὺ εἶχε τὸ ἀτυχὲς αὐτὸ διάταγμα, γιὰ τὸ ὁποῖο ἴσως δὲν εὐθύνεται κατὰ ἓνα μεγάλο μέρος ὁ κ. Ψαρᾶς, ἀλλὰ οἱ εἰσηγηταὶ τοῦ Νομοθετικοῦ αὐτοῦ διατάγματος.

Οἱ συνέπειες ὅμως, εἶναι τρομερές, γιὰτὶ ἐδημιουργήθη ἓνας τραγέλαφος, μέσα στὸ ἱατρικὸ σῶμα, τὸ ὁποῖο οὐσιαστικά, μετὰ τὶς ἀρχαιρεσίες τῆς 3ης Ἰανουαρίου ἐ.ε., παραμένει ἀκέφαλον καὶ παραπαλεῖ.

ΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ τῶν γιατρῶν ποὺ ἐργάζονται στὸ ΙΚΑ εἶναι πολλά. Μεταξὺ αὐτῶν τὸ σοβαρώτερον εἶναι ἡ μονιμοποιήσις. Οἱ ἀρμόδιοι, δέχονται βροχὴν αἰτημάτων, ἀλλὰ ἀνταποδίδουν... πλημύραν ὑποσχέσεων, οἱ ὁποῖες οὐδέποτε πραγματοποιοῦνται. Ἐκεῖνο, ὅμως, ποὺ φαίνεται νὰ ἐμονιμοποιήθη ὀριστικῶς, εἶναι... ἡ μονιμοποιήσις τῆς ἀνοβολῆς τῆς.. μονιμοποιήσεως — ὡς μονιμοποιήσις — τῶν γιατρῶν τοῦ ΙΚΑ.

ΕΚΕΙΝΟ ποὺ παρατηρεῖται κατὰ τὰς διαλέξεις ξένων ἐπιστημόνων στὴν Ἑλλάδα εἶναι ἡ ἐλειψις... ἀκροατηρίου.

Τοῦτο διαπιστώσαμε κατὰ τὴν δι-ἀλεξιν τῶν ἀφιχθέντων στὴν Ἀθήνα καὶ προσκεκλημένων ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, τριῶν διαπρεπῶν Σοβ. ἐπιστημόνων, στὸ Λαϊκὸ Νοσοκομεῖο.

Μήπως ἐπειδὴ εἶναι τοῦ παραπετάσματος; Δὲν νομίζουμε ὅτι χω-

ραεὶ πολιτικὴ προπαγάνδα στὴν ἱατρική.

Ἄλλωστε δὲν φανταζόμεθα ὅτι οἱ γιατροὶ μας εἶναι τόσο ἀφελεῖς. Ἡ μήπως ἐμεῖς τὰ ξέρομε ὅλα καὶ δὲν ἔχομε ἀνάγκη ἀπὸ τὰ φῶτα τῶν ξένων, εἴτε Ρῶσοι εἶναι, εἴτε Ἀμερικάνοι, εἴτε Ἀγγλοὶ;

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ τοῦ ΟΣΑ (2.3.58.) καθορίζει ἐτήσιαν εἰσφορὰν γιὰ τὰ μέλη του, δρχ. 240.

Ἀλλὰ κατὰ ποίαν λογικὴν εἶναι δυνατόν τὰ μέλη νὰ πληρώσουν 240 δρχ. τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποῖαν δὲν μπόρεσαν στὸ παρελθόν νὰ πληρώσουν τίς 120 δρχ.;

Βέβαια, οἱ 240, εἶναι τὸ ἐλάχιστο ὄριο κατὰ τὸ νέο διάταγμα.

Εἴμεθα περίεργοι νὰ δοῦμε ποῖοι καὶ πόσοι θὰ μπορέσουν νὰ εἶναι «ταμειακῶς» ἐν τάξει στὸ τέλος τοῦ ἔτους.

Τὸ «Περιοδικὸ τοῦ Γιατροῦ» εἴχατε ἐνθουσιώδους ὑποδοχῆς, ἰδίως μὲ τὴν κυκλοφορίαν τοῦ 2ου τεύχους του, ἀπὸ ὅλους τοὺς ὑγειονομικοὺς καὶ σ' ὁλόκληρην τὴν Ἑλλάδα. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἦταν ἀπαραίτητο ἓνα τέτοιο περιοδικό, ποὺ μαζὶ τὴ σοβαρὰ του ὕλη, δίνει καὶ λίγη χαρὰ, λίγη ξεκούραση στὴν καθημερινὴ ρουτίνα.

Σ' ΑὐΤΟ τὸ τεῦχος νέοι συνεργάτες ἐκλεκτοί, κάνουν τὴν ἐμφάνισίν τους στίς σελίδες μας. Μεταξὺ αὐτῶν εἶναι καὶ ἡ δοκιμασμένη συγγραφεὺς καὶ δημοσιογράφος Διλίκα Νάκου, ἡ ὁποία ἔχει ἐκδόσει πολλὰ βιβλία, στὴν Ἑλβετία, (στὴ γαλλικὴ γλῶσσα), ἀλλὰ καὶ στὴν Ἑλλάδα, γραμμένα ἀπλᾶ κι' ἀπέρριστα, πλημμυρισμένα ἀπὸ μίαν ἀγαθὴ κι' ἀνθρώπινη ψυχὴ.

— Τί εἶναι ἐκεῖνο ποὺ σὰς ξεκουράζει;
— Τὸ περιοδικὸ τοῦ Γιατροῦ.

— Καὶ ποῖος ἐκδίδει τὸ «Περιοδικό»;

— Συνάδελφοί σας.

— Ἐπομένως;

— Πρέπει ἡδικῶς καὶ ὑλικῶς νὰ τὸ ἐνισχύσετε στέλλοντάς τὴν συνδρομὴ σας.

ΤΟ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΤΟ ΣΥΝΑΧΙ

Ἐνα περίεργο πρᾶγμα συμβαίνει μὲ τὰ φάρμακα, ὅπως καὶ μὲ ὅλα τὰ ἀπλὰ πράγματα στὴ ζωὴ. Ἀλλὰ, ὅσο πιο ἀπλό φαίνεται ἓνα πρᾶγμα, ἄλλο τόσο δύσκολο εἶναι στὴν ἐξήγησί του.

Λένε, ὅτι ὁ γιατρός δὲν εἶναι τίποτα χωρὶς τὰ φάρμακα. Τί εἶναι ὅμως καὶ τὰ φάρμακα γιὰ τὸν γιατρό;

Πολλὲς φορὲς γιὰ τὸν γιατρό τὰ φάρμακα δὲν εἶναι παρὰ μὴ διέξοδος, ἀπλῆ.

— Τί νὰ κάνω, γιατρέ μου; Ὑποφέρω.

— Νά, πάρε αὐτὰ φάρμακα καὶ βλέπουμε—καὶ τοῦ δίνει τὴ ρετσέτα του.

Βέβαια, δὲν μπορεῖ κανεὶς ν' ἀμφισβητήσῃ ὅτι χωρὶς τὰ φάρμακα, πολλὲς ἀρρώστειες καὶ σὲ πολλὲς περιπτώσεις καὶ μὲ τὸ παραμικρὸ, ἑκατομμύρια ἀνθρώπων θὰ πέθαιναν.

Ὅμως πάντα οἱ ἀσθενεῖς παραπονοῦνται.

Προχθὲς συζητοῦσα μὲ κάποιον φίλο μου ποὺ ἦταν μπουκωμένος ἀπὸ τὸ συνάχι. Ἡ μύτη του ἔσταζε σὰν βρύση, τὰ μάτια του κόκκινα κι' αὐτὰ τρέχανε νερό.

— Ἀα—ψοῦ! Ἀα—ψοῦ!

— Πάλι συνάχι;

— Ἀψοῦ! Ἀψ...καὶ τόκαψε ἀποτόμως.

Δὲν βλέπεις; Μ' ἔχει ταραξεί, ἀδερφέ μου.

— Καλὰ, δὲν πίνεις κανένα ζεστό, δὲν βάζεις τίποτα σταγόνες στὴ μύτη;

Ὅλα τὰ εἶχε δοκιμάσει. Ἀντιβιοτικά, ἀσπιρίνες καὶ ὅλα τὰ εἶναι. Ἀλλὰ καλὸ δὲν ἔβλεπε.

— Τέλος, πάντων, μοῦ λέει, δὲν θὰ βρεθῇ καὶ κανένα ἀποτελεσματικὸ φάρμακο γιὰ τὸ συνάχι;

— Μὰ κατὶ διάβασα στίς ἐφημερίδες.

— Τὸ διάβασες, ἀλλὰ τὸ εἶδες πούθενά πούλιεται;... Ἀα—ψοῦ!

Κι' ἔτσι τὸ συνάχι συνεχίζεται. Ἐκατομμύρια ἀνθρώπων, μὲ τὴν παραμικρὴ ἀλλαγὴ τοῦ καιροῦ φτερνίζονται καὶ ξαναφτερνίζονται χωρὶς νὰ βρίσκουν τρόπο νὰ τὸ ἀναχαιτίσουν.

— Μὰ τόσο δύσκολο εἶναι, τέλος πάντων, μὲ ξαναρωτᾷ, νὰ βρεθῇ αὐτὸ τὸ φάρμακο γιὰ ἓνα τόσο ἀπλό πρᾶγμα, σὰν τὸ συνάχι;

— Εἶναι ἰός, βλέπεις καί....

— Ἐ, λοιπόν, στὸ διάβολο νὰ πάῃ καὶ ὁ υἱὸς καὶ ὁ πατήρ... Ἀα—ψοῦ!

Καὶ μὲ παρατήρησε σύζυγος κι' ἔφυγε καταγανακτισμένος ποὺ δὲν μπόρεσα νὰ τὸν φωτίσω ἐπαρκῶς.

ΜΑΡ—Σ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΜΥΘΟΙ ΤΟΥ ΑΙΣΩΠΟΥ

«Αλλοτε πάλιν ο φιλόσοφος εκάλεσε τὸν Αἰσώπον καὶ τοῦ εἶπε: «σήμερα ἔχω τραπέζι τοὺς σοφοὺς τῆς Σάμου, πῆλιναι λοιπὸν εἰς τὴν θύραν καὶ μὴν ἐπιτρέψῃς τὴν εἴσοδον παρὰ μόνον εἰς τοὺς σοφοὺς».

Ἐπίασε λοιπὸν ὁ Αἰσώπος τὴν ἐξώθυραν, τὴν ἐκλείσε καὶ ὅταν ἤκουε τινὰ νὰ πλησιάζῃ τὴν ἡρώτα, «Τί σείει ὁ κύων;» καὶ ἀμέσως ἤκουε τὰ βήματα τῶν ἀπερχομένων καὶ θυμωμένους λόγους. Μόνον εἰς ἀπὴν-τησεν, ἐδὲ κύων σείει τὴν οὐράν του».

Τοῦτον ἐπῆρε ὁ Αἰσώπος καὶ τὸν ἐπαρουσίασεν εἰς τὸν Ξάνθον, ὁ ὁποῖος ἐνόησας ὅτι κατὰ τὸ ἀσύνηθες συμβαίνει, τὸν ἐρώτᾳ: «Πῶς μόνον εἰς ἡλθε διὰ τὸ γεῦμα;»

— «Ὅχι πολλοὶ ἦλθον, ἀλλὰ μοῦ εἶπες ν' ἀφήσω μόνον τοὺς σοφοὺς, ἰδοὺ τὸν:»

— Καὶ διατί ἔφυγον οἱ ἄλλοι; Διὰ νὰ ἐπιτρέψω τὴν εἴσοδον μόνον εἰς τοὺς σοφοὺς, ἐκλείσα τὴν θύραν καὶ ἡρώτων τοὺς προσερχομένους — τί σείει ὁ κύων; καὶ αὐτοὶ ἔφευγον ὑβρίζοντες — Φυσικά, κάβαρμα, διότι ἐξελάμβανον τὴν ἐρώτησίν σου», τίς εἶ ὁ κύων; (δηλαδὴ ποιὸς σκύλος εἶσαι σύ), ὡς προσβολὴν καὶ ἔφυγον.

**

Κάποτε ὁ φιλόσοφος Ξάνθος εὐρέθη εἰς πολὺ δύσκολον θέσιν. Μεθυμένος ἐστοιχημάτισε τὸν οἶνον του, ὅτι δύναται νὰ πῇ τὴν θάλασσαν καὶ ὡς ἐγγύησιν ἔδωκε τὸ πολυτιμὸν του δακτυλίδιον. Ὅταν τὴν ἐπομένην ἡγέρθη καὶ μὴ εὐρὼν τοῦτο ἐφώναζε τὸν Αἰσώπον ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐπληροφόρηθη τὰ συμβάντα. Ὁ Ξάνθος λυπημένος δὲν ἐγνώριζε τί περὶ τοῦ πράκτεος. Ὁ Αἰσώπος ἔσπευσε νὰ τὸν διαβεβαιώσῃ ὅτι εὐρήκε τὸν τρόπον νὰ τὸν σώσῃ, ἐάν τοῦ ὑποσχεθῇ τὴν ἐλευθερίαν του, καὶ τοῦ φιλοσόφου συμφωνήσαντος, τοῦ ἀνέπτυξε τὸ προσωπικὸν του σχέδιον.

Τὴν ἐπομένην εἰς τὴν συγκέντρωσιν ὄλων τῶν Σαμίων, οἱ ὁποῖοι ἡδυνάμουν νὰ ἴδουν πῶς θὰ σωθῇ ὁ φιλόσοφος τῶν, προσήλθεν ὁ Ξάνθος, χωρὶς δισταγμὸν καὶ χαρούμενος λέγει κατὰ τὴν συμβουλήν τοῦ Αἰσώπου: Μάλιστα Κύριοι εἶμαι ἔτοιμος νὰ πῶ τὴν θάλασσαν. Καὶ ὁ στοιχηματίας: Ἰδοὺ πῆτε τὴν! «Α, ὅχι φυσικά μετὰ τὰ νερά τῶν ποταμῶν! Θέλω νὰ πῶ μόνον τὴν θάλασσαν! Ἀφαιρέσατε λοιπὸν τὰ νερά τῶν ποταμῶν καὶ ἅμα κάμνετε τοῦτο, ἐγὼ θὰ ἐκτελέσω τὸ συμφωνηθέντα. Ἔως ὅτου ὅμως γίνῃ αὐτὸ μοῦ ἀνήκει τὸ δακτυλίδιον καὶ τὸ σπῆτι.

Ὁ Ξάνθος μετὰ τὸ σχέδιον τοῦ Αἰσώπου ἐνίκησεν, ἀλλὰ ἡρνήθη νὰ τοῦ ἀποδώσῃ τὴν ἐλευθερίαν του, τὴν ὁποῖαν ὅμως οὗτος ἐκέρδισε ἀργότερον μετὰ τὴν εὐφύιαν του ἀπὸ τοὺς Σαμίους.

Ὁρῶνται ὅτι τὸ τέλος τοῦ Αἰσώπου ἦτο οἰκτρὸν, διότι μεταβάς εἰς τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν διεπίστωσε τὰς ἀπάτας τῶν ἱερέων, τοὺς ἤλεγξε σφοδρῶς, οὗτοι δὲ φοβούμενοι μὴ τὸν ἀποκαλύψῃ, τὸν ἐκρήμνισαν ἀπὸ τοὺς ἱεροὺς βράχους.

**

Καὶ τώρα ὀλίγα περὶ τῶν μύθων του. Ὁ Αἰσώπος ἐδίδασκε τὴν ἀπλήν του φιλοσοφίαν διὰ τῶν μύθων, ὡς ὁ Χριστὸς διὰ τῶν παραβολῶν. Ὁ Αἰσώπος διὰ τὸ παραστατικώτερον

καλεῖ τὰ διάφορα ζῶα μετὰ τὰ πρωτόγονα καὶ ἀγνὰ συναισθήματα νὰ ὁμιλήσουν εἰς τοὺς διεφθαρμένους ἀνθρώπους. Ἡ ἐννοία τῶν μύθων τοῦ εἶναι ἀλληγορικὴ καὶ βαθυτάτη, τὸ δὲ περιεχόμενόν τους λίαν διδακτικόν, διότι ὁξύνει τὴν ἀντίληψιν τῶν μαθητῶν, ἂν τοὺς μελετήσουν μετὰ μεγάλην προσοχήν. Ἰδοὺ οἱ σπουδαιότεροι, εἰς ἀπλήν μετάφρασιν.

**

ὑπὸ τῶν κοκῶν ἐξεδιώχθησαν τὰ καλὰ ἀπὸ τὴν γῆν, ἐπεὶ δὴ ἦσαν ἀσθενῆ καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανόν. Διὰ τοῦτο τὰ κακὰ πληττῶν τὸν ἀνθρώπον συνεχῶς ἀφοῦ εὐρίσκονται πλησίον του, τὰ δὲ καλὰ πολὺ σπάνια συντυχαίνονται αὐτόν, ὅταν τύχῃ νὰ κατέβουν ἀπὸ τὸν οὐρανόν.

Ὁ ἀνθρώπος δηλ. δὲν συναντᾷ εὐκολὰ τὰ ἀγαθὰ, διότι αὐτὰ ἐπέδρασαν εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ὄργουεν νὰ κατέβουν, ἐνῶ αἱ δυστυχίαι κατοικοῦν μαζί μας καὶ μᾶς εὐρίσκουν εὐκολὰ.

**

Κάποιος ἡγόρασε ὡς δοῦλον ἕνα μαῦρον καὶ ἐπειδὴ ἐνόμισεν ὅτι εἶναι τέτοιος ἐπειδὴ τὸν παρημέλλει ὁ κύριός του, ἀπεφάσισε νὰ τὸν λευκάνῃ. Τὸν ἐπῆρέ λοιπὸς εἰς τὸ σπῆτι του καὶ ἤρχισε νὰ τὸν σαπουνίζῃ, ὅχι μόνον δὲν τὸν ἐλεύκανε, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν πολὺ κόπον ἀρρώστησε.

Μὲ ἄλλα λόγια, «τὸν ἀράπη κι' ἂν λευκαίνεις τὸ σαποῦνι σου χαλάς», τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι αἱ φύσεις τῶν ἀνθρώπων δύσκολα ἀλλάζουν.

**

Μία πονηρὰ ἀλώπηξ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ἡθοποιῶν τινος καὶ εὐροῦσα εἰς τὰ πράγματά του μίαν προσωπίδα σκιᾶτρου τὴν ἐπῆρε εἰς τὰς χεῖρας τῆς λέγουσα: «Ὡ οἷα κεφαλὴ, καὶ ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει».

Τὸ βαθύτερον νόημα τοῦ μύθου εἶναι ὅτι ὑπάρχουν ἀνθρώποι μεγαλοπρεπεῖς τὴν ἐμφάνισιν, στεροῦνται ὁμως λογικῆς, ὡς κοῦφοι καὶ πεφουσιωμένοι ὄντες.

**

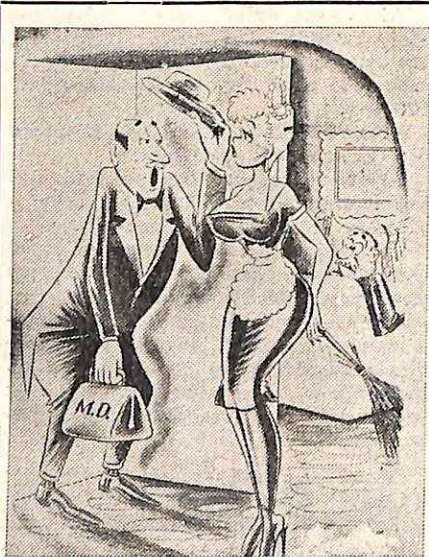
Ἐνας σάτυρος εἶχε φιλίας μετὰ ἄνθρωπον. Ὅταν ἐχειμῶνιασεν, ὁ ἀνθρώπος καὶ θερμαίνει τὰ ψυχρά του χέρια μετὰ τὴν θερμὴν του ἀνάσσαν, ὁ σάτυρος μετὰ μεγάλην ἀπορίαν παρετήρησε τοῦτο κι' ὅταν ὁ ἀνθρώπος ἠθέλησε νὰ ψύξῃ τὸ θερμὸν φαγητόν του διὰ τοῦ ἰδίου τρόπου, εἶδε τὸν φίλον του νὰ φεύγῃ καὶ διαλύη τὴν φιλίαν του λέγων: «ἀπὸ τοῦ νῦν ἀποτάσσομαι σου τῆς φιλίας, ὅτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν ἐξάγεις». Τὸ ὁποῖον δηλοῖ ὅτι δὲν ἡμποροῦσε νὰ ἔχῃ φιλίαν μετὰ διπροσώπου ἀνθρώπου.

**

Ἐνας κόρακας ἀρρωστος βαρεὶὰ παρεκάλεε τὴν μητέρα του νὰ προσευχηθῇ εἰς τοὺς θεοὺς νὰ τοῦ ἀποδώσῃ τὴν υἱεὶν του καὶ νὰ μὴ θρηνῇ. «Σὲ ποῖον θεόν νὰ προσευχηθῶ παιδί μου, ποῖον δὲν ἐλήστευσες;»

Ὁ Αἰσώπος διὰ τοῦ μύθου τοῦ αὐτοῦ θέλει νὰ διδάξῃ ὅτι ὁ ἀνθρώπος δὲν πρέπει νὰ δυσареοιτῇ ἢ νὰ βλάπτῃ κανέναν, διότι δὲν θὰ ἡμπορεῖ νὰ τηρήσῃ ἀπ' αὐτὸν ἔλεος, ὅταν θάξῃ ἀνάγκην αὐτῶν.

Κ. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ἱατρός

— «ὦ! Τώρα μπορῶ νὰ κάνω σωστή διάγνωση γιὰ τὴν ταραχὴ τοῦ κ. Ταρατσά...»

ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΑΝΙΑ ΚΟΝΤΣΟΔΟΝΤΗ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

Σήμερα ξύπνησε πρωτὶ-πρωτὶ ὁ Ἀνανίας, ἐτοιμάστηκε, ξυρίστηκε, φρεσκαρίστηκε ἔπλυνε μετὰ ὀδοντόπαστα τὰ ὑπολείμματα τῶν δοντιῶν του, καὶ φαινόνταν νὰ εἶχε πάρῃ μιὰ σοβαρὰ ἀπόφασι.

— Γιὰ ποῦ ἐτοιμάζεσαι κι' εἶσαι ἔτσι βιαστικός; τὸν ρώτησε ἡ γυναῖκα του ἡ κυρὰ Πηνελόπη, ποῦ τὸν παρακολουθοῦσε μετὰ ὑποπτο μάτι.

— Γυναίκα πῆρα τὴν ἀπόφασιν.

— Ποιὰν ἀπόφασιν.

— Θὰ πάω στὸν Ὀδοντογιάτρο νὰ βγάλω ἐκεῖνο τὸ δόντι ποῦ μετὰ τρελαίνει κάθε τόσο καὶ μοῦ κάνει τόσες λαχτάρες.

— Καὶ πῶς ἦταν αὐτό, ἔτσι ἀπότομα σοῦρθε;

— Ναί μοῦρθε καὶ θὰ τὸ κάνω.

Ἡ Πηνελόπη ἔκανε τὸ σταυρὸ τῆς.

— Δόξα σοὶ ὁ Θεός. Ἐπὶ τέλους θὰ ἡσυχάσω καὶ γὼ κοντὰ σὲ σένα. Ἄντε, λοιπὸν, κάνε γρήγορα, μπᾶς καὶ μετανοιώσεις, ὥσπου νὰ βγῇς τὸ κατῶφλι.

— Εἶπα, πῆρα τὴν ἀπόφασιν. Μονάχα ὥσπου νὰ γυρίσω ἐτοιμάσῃ μοῦ ἀλατόνερο νὰ κάνω πλύσεις. Νὰ τὸ βράσεις; Ἀκουσες;

Καὶ μετὰ σταθερὸ βῆμα ἀνοίξε τὴν πόρτα κι' ἔφυγε μετὰ ὕψος θριαμβευτικὸ γιὰ τὸ κατόρθωμά ποῦ ἐμελλε νὰ κάνῃ.

**

Πῆρε τὸ Λεωφορεῖο καὶ σὲ λίγο βρισκόταν ἔξω ἀπὸ τὸ Ὀδοντιατρεῖο. Κοντάθηκε λίγο. Τοῦρθε μιὰ τρεμουλά μόλις εἶδε τὴν ταμπέλα ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα γιαλιστερή—ἀστραφτερή κι' ἔκανε νὰ φύγῃ. Προσπαθοῦσε νὰ ἐπιβληθῇ στὸν ἑαυτὸ του ἀλλὰ τοῦ κακοῦ.

Ὅλα καλά, ἀλλὰ φοβόταν πολὺ τὶς ἐνέσεις. Εἶχε πάθει τράκ ἀπὸ μικρός, ὅταν τοῦ ἔκαναν ἐνέσεις κινίνης στὸ χωριὸ του, γιὰ τὴν ἐλονοσία κι' ἔτρεμε κάθε φορὰ ποῦ ἀκούγε γιὰ ἐνέσι.

Ἀλλὰ ἡ ἀμνηχανία του λύθηκε ὅταν ἔαχνικά, ἀνοίξε ἡ πόρτα γιὰ νὰ φύγῃ κάποιος πελάτης.

Τὸν κύταξε ὅπὸ τὰ νύχια ὡς τὴν κορφὴ ὁ Ἀνανίας. Προσπαθοῦσε νὰ τὸν ψυχολογήσῃ. Αὐτός, ὅμως, χαμογελαστός ἀποχαιρετώντας τὸν γιάτρο, τὸν εὐχαριστοῦσε καὶ ρωτοῦσε πότε νὰ ξανάρθῃ.

Ξαναπῆρε τότε θάρρος ὁ Ἀνανίας καὶ σὲν βρῆκε τὴν πόρτα ἀνοικτὴ — γιὰτὶ δὲν εἶχε τὸ θάρρος νὰ χτυπήσῃ τὸ κουδούνι ὁ ἴδιος — ἀποφάσισε νὰ μῇ.

— Γιατρέ μου, καλημέρα

— Βρὲ καλῶς τὸν κ. Κοντσοδόντη. Πολὺ καιρὸ ἔχω νὰ σὲ δῶ. Ἔτσι κάνει ὁ κόσμος;

— Ἦθελα νάρθω, γιατρέ μου, ἀλ-

λὰ νὰ... ὅλο καὶ κάποιο ἐμπόδιο. Οἱ δουλειὲς βλέπεις.

— Κάθησε λίγο στὸ σαλόνι καὶ θὰ σὲ δῶ ἀμέσως, μόλις τελειώσω.

Κι' ὁ Ἀνανίας κάθησε στὴ γωνιά, ἄκρη-ἄκρη ἐνός ἀδειοῦ καναπέ. Τὰ γόνατά του εἶχαν λυθεῖ περιμένον-τας νάρθῃ ἡ σειρά του. Ἀναψῆ ἕνα τσιγάρο, δεύτερο τσιγάρο, ἀλλὰ ἡ τρεμουλά-τρεμουλά.

— Ἄν εἶχα πειῖ ἕνα κατοσταράκι πρὶν ξεκινήσω ἀπ' τὸ σπῆτι δὲν θὰ πάθινα αὐτὰ, σκεφτόταν.

Πῆρε ἕνα περιοδικὸ κι' ἄρχισε νὰ τὸ ξεφυλλίζῃ μὴ τυχὸν καὶ ξεχαστῇ.

Τὰ γράμματα τοῦ φαινόντουσαν σὰν νὰ χοροπηδοῦσαν...

Ἡ πόρτα τοῦ ἱατροῦ ἀνοίγει. Τοῦρθε γιὰ μιὰ στιγμή νὰ φύγῃ. Ἀλλὰ ἦταν πιά ἀργά.

— Ὁ γιάτρος τὸν φωνάζῃ νὰ περάσῃ.

— Καθῆστε, τοῦ λέει καὶ τοῦ δείχνει τὴν πολυθρόνα. Τί ἔχουμε, λοιπὸν; — Μιὰ.. μιὰ ἐξαγωγή γιατρέ μου, ἀλλὰ ξέρετε... φοβάμε, φοβάμε πολὺ τὶς ἐνέσεις.

— Τὸ βλέπω. Δὲν βλέπω, ὅμως τὸ λόγο νὰ φοβῶσθε. Θὰ σᾶς κάνω το-πικὴ ἀναίσθησι καὶ δὲν θὰ καταλάβετε τίποτα.

— Δηλαδὴ μετὰ ἐνέσι; Κι' ἦταν ἐτοιμος νὰ πάρῃ δρόμο.

— Ναί, μιὰ ἐνέσι νοβοκαΐνης καὶ ὅλα θὰ πᾶνε καλά.

— Νοβοκαΐνη εἶπατε;

— Μάλιστα! Νοβοκαΐνη. Γιατὶ σᾶς φαίνεται παράξενο;

— Ὁ Ἀνανίας σὰν νὰ ἡρέμησε ξαφνικά καὶ τὸ πρόσωπό του ἐπαίρνε ἄλλῃ ὀψι.

— Καὶ ποῦ θὰ μοῦ τὴν κάνετε γιά-τρέ μου;

— Ποῦ ἀλλοῦ, στὰ οὐλά.

Ἀκολούθησε μικρὴ σιωπὴ κι' ὁ γιάτρος ἀφοῦ πῆρε τὴ σύριγγα ἐτοιμάστηκε νὰ τοῦ κάνῃ τὴν ἐνέσι, χωρὶς ὁ Ἀνανίας νὰ δείξῃ καμμιὰ ἀντίδραση.

Ἀφοῦ, λοιπὸν, ἔκανε τὴν ἀπαιτού-μενη ποσότητα ἐτοιμάστηκε νὰ τοῦ κάνῃ τὴν ἐξαγωγή.

— Μὲ συγχωρεῖτε γιατρέ μου, ἀλλὰ δὲν μπορεῖτε νὰ μοῦ κάνετε ἄλ-λη μία;

— Κι' ἄλλῃ; Γιατὶ; πονᾷς ἀκόμη;

— Νομίζω, πῶς θὰ πονέσω. Σᾶς παρακαλῶ κάντε μου, ἄλλῃ μία.

— Ὁ γιάτρος τὸν κυτᾶζει μ' ἀπορία, ἀλλὰ πάλι ἀμφιβάλλει.

— Θὰ σοῦ κάνω. Μὰ ἐσὺ εἶπες ὅτι φοβᾶσαι τὶς ἐνέσεις.

— Δὲν πειράζει κάντε μου, ἄλλῃ μία.

Ἐπιχειρεῖ νὰ τοῦ κάνῃ τὴν ἐξαγωγή, ἀλλὰ ὁ Ἀνανίας διαμαρτύρεται ὅτι πονάει.

— Σᾶς παρακαλῶ κάντε μου, ἀκό-μα λίγη ἐνέσι.

— Ὁ γιάτρος ἄρχισε νὰ ἐκνευρίζεται. Ἐπρεπε ὅμως πάσῃ θυσίᾳ νὰ τοῦ κάνῃ τὴν ἐξαγωγή.

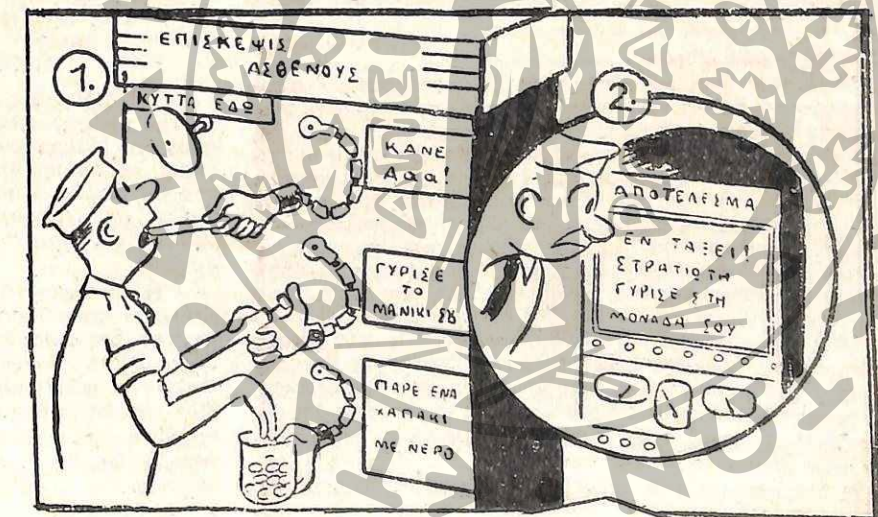
Παίρνει, λοιπὸν, τὴ σύριγγα καὶ τὸν ξανατρύπᾳ λιγάκι γιὰ νὰ τὸν ξεγελάσει. Ὑστερὰ πῆρε τὴν ὀδον-τάγρα καὶ τοῦκανε τὴν ἐξαγωγή χω-ρὶς ὁ Ἀνανίας νὰ διαμαρτυρηθῇ.

— Δὲ μοῦ λές, τὸν ρωτᾷ ὁ γιά-τρος, μετὰ τὴν ἐξαγωγή, γιατί ἐπέ-μενες νὰ σοῦ κάνω τόσες ἐνέσεις ἀ-φοῦ, τίς φοβάσαι κιόλας;

— «Ε, γιάτρε μου, εἶπε χαμογε-λώντας κάτω ἀπὸ τὰ μουστάκια του, ὁ Ἀνανίας, Νοβοκαΐνη δὲν εἶπατε πῶς εἶναι;

Ο ΓΕΙΤΟΝΑΣ

ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ

Υπό Δρος Κ. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Το περί του καρκίνου πρόβλημα απασχολεί τους επίσημους από αρχαιότητας εποχές, και τότε οι επιστήμονες, όπως και τώρα αντιμετώπιζαν τα της αιτιολογίας της επάρκτου αυτής νόσου και της θεραπείας της κατά τον ίδιον ακριβώς τρόπον. Προβλήματα αιτιολογίας, διαγνωσέως, θεραπείας προέβαλλον δξύτατα και βασανιστικώς, άνευ λύσεως.

Σημειωτέον δέ ότι πάντοτε, κατά τας διαφόρους εποχάς παρουσιάσθησαν σοβαροί επισητήμονες, ως και ευτελείς άγύρται, οι όποιοι έκαστος έκ της σκοπιάς του, προέτεινον διάφορα φάρμακα ή τρόπους θεραπείας του καρκίνου. 'Η άξία τοιούτων μέσων δέν διήρκει είμη τόσον, όσον έχρειάζετο να πλουτίσουν οι άνακαλύψαντες τα διάφορα βότανα. Καθ' όμοιον τρόπον διά την αιτιολογίαν της νόσου προυτάθησαν, κατά καιρούς, διάφορα αίτια και ένοχοποιήθησαν τροφαί, φάρμακα, έξωτερικά επιδράσεις, δυσλειουργίαι όργανικαί, έξαλλοιώσεις όργάνων. παθήσεις τοπικαί, όρμόναι, άκτίνας, ή πίσσα, ό καπνός, ό ήλιος, και πολλά άλλα.

Οί άρχαιοί ένοχοποίησαν την φακήν, τό κρέας του κυνηγίου, τα κρέατα των ήλικιωμένων ζώων. 'Ο δέ 'Ιπποκράτης απέδωκε την πάθησιν εις την διαταραχήν των χυμών του όργανισμού ήμών, τουτέστι των υγρών στοιχείων ή όποία προκαλείται έκ της επιδράσεως παντός μέσου, ήτοι υπερβολικής θερμότητος ή ψύξεως, έκ της επιδράσεως διαφόρων νόσων κ.ο.κ. Τό σπουδαιότερον δέ μέρος εις την κακοχυμίαν προσλαμβάνουν αί άπεπτοι τροφαί και τα ποτά, καθώς και αί νευροψυχικαί διαταραχαί, όπως ή κατάθλιψις, ή συνεχής νευρική υπερδιέγερσις, ό πολλός και συνεχής θυμός, ή μεγάλη λύπη, τό υπερβολικόν πένθος, ή βιωτική πίεσις, ή μεγάλη στενοχώρια, ή μεγάλη φροντίς διά την επιτυχίαν έργου τινός, και πών αίτιον τό όποιον προκαλεί νευροψυχικήν διατάραξιν, με άμεσον άποτέλεσμα την άναταραχήν και κακήν λειτουργίαν των χυμών του όργανισμού, έν γένει ή των διαφόρων όργάνων τοπικώς, ή όποία, κατά την κοινήν έκφρασιν, φ α ρ μ α κ ω ν ε ι κυριολεκτικώς τον όργανισμόν.

Τό πρόβλημα του καρκίνου, παρ' όλην την σημειουμένην όσημέραι πρόοδον μένει είσέτι α λ υ τ ο ν, και παραμένει άλυτον, διότι τό πνεύμα του ανθρώπου σήμερα βλέπει τα πράγματα συνθετικώς και ρέπει εις δισκόλους λύσεις, έτοιμάσμεν ής σχετικόν μας άρθρον εις την Καθημερινήν, ένώ τό άρχαίον ήρέσκετο εις την απλότητα και διά τουτο άνεύρισκε την αλήθειαν. ή όποία ήτο απλή υπόθεσις. Πιστεύομεν όμως ότι ή λύσις του όλου θέματος είναι ένώπιόν μας και δέν είναι μακράν ή ήμέρα της λύσεως του και άνακούφισέως της ανθρωπότητος έκ του κινδύνου και του φόβου της κακής αυτής νόσου, ή όποία άποδεκατίζει σταθερώς πολλάς υπάρξεις. 'Η τύχη θα μάς βοηθήση ίσως περισσότερο, παρά ή έπιστήμη, ίσως και τα δύο μάς οδηγήσουν εις την ποθητήν λύσιν.

Προφυλακτικά μέτρα.

'Από τους άρχαίους μάς παρέχεται ή σύστασις ν' άποφεύγωμεν τα πολλά κρέατα και μάλιστα των ήλικιωμένων ζώων, τα κρέατα του κυνηγίου και όλα τα σ κ λ η ρ ά λεγόμενα κρέατα, τα όποία προκαλούν καρκίνον των πεπτικών όργάνων. Τα κρέατα ταύτα, όπως και άλλα τροφαί, ήτοι ή φακή, τα σαλιγκάρια, τα παστωμένα, των άγρίων πουλερικών, τα πιπέρια και πολλά αλάτια, προκαλούν δυσκράσιαν και κακοχυμίαν με άποτέλεσμα τον καρκίνον. 'Ο Γαληνός γράφει. «Παρά τε τοις γαλακτοπόταις Σκύθαις σχεδόν ούδέποτε φαίνεται γινόμενος. 'Αλλ' έν 'Αλεξανδρεία άάμπολη ή γένεσις αυτού διά την δίαιταν έστιν» (ΧΙ, 142).

Τό ότι ή κρεατοφάγος διαίτα συντείνει εις την γένεσιν του καρκίνου, περισσότερο της απλής διατροφής είναι γεγονός παρατηρητέον και σήμερα, διότι έχει άποδειχθεί, ότι προσβάλλει περισσότερο τους πλουσίους κρεατοφάγους, λευκούς παρά τους λιτοδίαιτους μαύρους, περισσότερο τους πλουσίους, παρά τους ένδεείς.

2) 'Αποφεύγετε κάθε χρόνιον και ψυχικόν έρεθισμόν. Πί-

νετε και καπνίζετε και τρώγετε βεβαίως έλεύθερα, αλλά με μέτρον, διότι άμα υπερβήτε τό μέτρον, ή νικητήν λ. χ. τό οινόπνευμα και ή έντατική πεπτική εργασία από τον φόρτον των τροφών και τα συχνά γεύματα δρουν ως έρεθιστικόν αίτιον καρκίνου.

3) Διασκεδάετε και να χαίρεσθε, όσον μπορείτε, αλλά και με μέτρον, άποφεύγοντες ό,τι άνωτέρω έπησημάναμεν ως αίτιον καρκίνου. 'Η χαρά και τό γέλιο και ή καλώς έννοσμένη διασκέδασις είναι οι άσπονδότεροι έχθροί του καρκίνου. Τούναντίον ή διαρκής άγωνία, ή κατήφεια, ή μελαγχολία και κατάθλιψις, αί μεγάλα και διαρκές φροντίδες, ή όργη κ. τ. τ. οι κυριώτεροι συντέλεσται, οιτινες προπαρασκευάζουν τό έδαφος διά μίαν κακοήθη έξαλλαγήν.

4) Αί γυναίκες κατά την γενετήσιον, δηλαδή ώριμον ήλικίαν, ήτοι από του 25—45, έτους, έάν παρατηρούν άσυνήθη αίμορραγίαν, έστω και την έλαχίστην από τα γεννητικά των όργανα, ή ηύξημένην γενετήσιον όρμην. πρέπει να εύρίσκωνται υπό διαρκή έλεγχον, διότι τουτο φανερώνει ότι ό όργανισμός των διαποτίζεται υπό μεγάλων ποσοτήτων θηλυκής όρμόνης των ώθηκών, πράγμα, που παρατηρείται μεταξύ 40 και 45 έτους, (της ώοθυλακικής), ή όποια προκαλεί καρκίνον, όπως άπεδείχθη τουτο και πειραματικώς. 'Η αντίθετος όρμόνη ήτοι ή ώχρίνη δρ άνασταλτικώς, 2-3 έnéσεις τό μήνα, έστω και προληπτικώς από καιρού εις καιρόν. Διά του τρόπου τουτου δυνατόν να προληφθή ό καρκίνος της μήτρας και των μαστών.

5) 'Όταν παρατηρήσετε τίποτε τό ύποπτον και κυρίως εις τό στήθος σας μην άρχίσετε τα μαλάγματα, διότι ύπάρχει κίνδυνος να πάθετε εκείνο, που φοβείσθε. Πρέπει δέ να έξέρετε ότι κάθε όγκίδιον εις τους μαστούς δέν είναι και κατ' ανάγκην καρκίνος. Πάντως πρέπει να τό εξέτάξη ό Ιατρός.

6) 'Αμα βλέπετε όγκίδιον τι του σώματός σας να παρουσιάζεται αιφνιδίως, ή άλλα όγκίδια, τα όποία τυχόν είχατε, να μεγαλώνουν άπτόμα, ν' αλλάζουν χρώμα, τρέχετε άμέσως εις τον χειρουργόν.

7) 'Αμα, χωρίς λόγον, αιφνιδίως και συνεχώς επί ήμέρας παρατηρείτε πεπτικώς διαταραχάς και κυρίως πόνους εις τον στόμαχον και τα έντερα, ζητήσατε την συμβουλήν του Ιατρού.

8) Τό ίδιο θα κάνετε και όταν έχετε αίμα από τό στόμα χωρίς λόγον, ιδίως οι ήλικιωμένοι, και ψηλαφάτε άνωμαλιαν τινά εις τό σώμα σας.

9) 'Όσοι τυχόν έχετε έλκη στο στόμαχον και αίμορροΐδας έξηλακώμενας, απαιτείται συχνή Ιατρική περίθαλψις.

10) Τέλος είναι ανάγκη να γνωρίζετε ότι εις την άρχήν, δηλ. εις τό πρώτον στάδιον, σχεδόν σήμερα, όλοι οι καρκίνοι θεραπεύονται, όρκει να τους διακρίνετε, ό Ιατρός εις τον όποιον θα προσφύγετε δι' εξέτασιν, να είναι εις θέσιν να σκεφθή την δυνατότητα καρκίνου, και να ύποβληθήτε εγκαίρως εις θεραπείαν.

NEON ΑΝΤΙΘΡΟΜΒΩΤΙΚΟΝ

Πρό εβδομάδος αί άμερικανικαί έφημερίδες έδημοσίευσαν εις την πρώτην σελίδα είδησιν έκ της Καρδιολογικής 'Εταιρείας της Μασσαχουσέτης, ότι άνεκαλύφθη παράγωγον μύκητος, τό όποιον άναζητεί τους προσφάτους θρόμβους αίματος και διαλύει αυτούς έντός λεπτών. Τουτό δέ, ότι δύναται να χρησιμοποιηθή άσφαλώς εις σοβαρώς πάσχοντας άσθενείς και φέρει άμεσον άνακούφισιν επί καρδιακών προσβολών.

'Η έντυπωσιακή αυτή είδησις εξέπληξε τον Δρα Mario Stefani του Νοσοκομείου της 'Αγίας 'Ελισάβετ της Βοστώνης, όστις ειργάσθη επί διέτιαν διά την έξαγωγήν του ένζυμου από κοινούς μύκητας. 'Επεβεβαίωσε μόν, ότι τουτο διαλύει τό ένώδες μέρος του θρόμβου εις τα ζώα και ότι έδοκίμασε αυτό άσφαλώς επί 25 άσθενών, αλλά διά να άποδειχθή ή άξία του επί των καρδιακών προσβολών και της άπαιτολήσεως, θα άπαιτηθούν άκόμη δύο έτών εργασίας τουλάχιστον.

Ο ΜΑΡΤΙΟΣ

ΕΘΙΜΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΜΑΣ

Εις τό Ρωμαϊκόν κράτος ό Μάρτιος έθεωρείτο μέχρι τό 152 π.Χ. ως ό πρώτος μήνας του έτους. 'Εκτοτε και μέχρι σήμερα άλλωστε ως άρχή του έτους έθεσπίσθη ή 1η 'Ιανουαρίου, διότι τότε άκριβώς και διά πρώτη φορά οι άνώτατοι άρχοντες του κράτους άέλαβον τα άξιώματα των.

Οί Ρωμαίοι ώνόμασαν τον μήνα αυτόν Martius έκ του θεού Mar-. 'Ο θεός αυτός του Ρωμαϊκού Πανθέου, κατά τον E. Fehrle, δέν ήτο μόνον πολεμικός, άλλ' είχεν εύρυτέρα επένεργεια ήτο θεός της ευετηρίας, όστις πνέων με τους έαρινούς άνέμους ανά τους άγρούς προάγει την βλάστησι.

Την άρχική άγροτική ύπόστασι της θεότητος ένισχύουν και αί σχετικαί με την γεωργία προσωνομίαι αυτής, τας όποιας έπισημαίνει ό Bréal: Martius Silvanus, Martius Campester, Custos, Rusticus.

Με τον καιρό όμως ό Mars έπαυσε να θεωρείται ως θεός της γεωργίας και επεκράτησεν ή πολεμική του μόνον ιδιότης. 'Η μεταβολή αυτή εξηγείται εύκόλως από τό γεγονός, ότι ή άρχικώς γεωργική πόλις Ρώμη έξελίχθη εις μεγάλη στρατιωτική δύναμι. Είναι δέ γνωστόν άξίωμα, ότι ή θρησκεία έκάστου λαού είναι πιστότατο κάτοπτρο της κοινωνικής αυτού και ψυχικής καταστάσεως.

Εις τας άρχαίας 'Αθήνας κατά τον μήνα 'Ανθεστηριώνα, που άντιστοιχεί προς τό δεύτερον ήμισυ του Φεβρουαρίου και τό πρώτον ήμισυ του Μαρτίου, έλάμβανε χώρα μία παλλαϊκή έορτή: Τά άνθεστήρια. Κατά τον Σουηδό θρησκειολόγο Martin Nilsson, τα άνθεστήρια ήσαν «μία από τις πιο λαϊκές και τις πιο περίπλοκες γιορτές στη 'Αθήνα, τότε που φτάνει ή άνοιξη με πληθος λουλούδια. 'Ανθεστήρια δέ θα πη παρ ά γιορτή λουλουδιών».

~~~~~

—Γιατί φωνάζετε προτού κών σάς άγγίξω;
—'Αφού μου πατάτε τό πόδι, γιατί έμέμω.

'Η αντίληψις ότι ό Μάρτιος έγκαινιάζει τό καλοκαίρι διατηρείται έντονος μέχρι σήμερα. Οί άγροτικοί ιδίως πληθυσμοί χαίρετιζον με άνακούφισιν τον έρχομό του Μαρτίου, ένώ έκ παραλλήλου ακίζον τον «Κουτσοφλέβαρο» από τον όποιον έδεινοπάθησαν.

Χαρακτηριστική είναι ή συμβολική παράστασις της άποπομπής του Φεβρουαρίου και γενικώτερα του χειμώνα κατά την παραμονή της 1ης Μαρτίου: ένας άνθρωπος κουτσός καρβάλλα πάνω σε γαΐδαρο ύποδύεται τον «Κουτσοφλέβαρο» και άποδιώχνεται κακήν κακώς υπό τα φοβερά γιουχαίσματα και τις τενεκεδοκρουσίες των παιδιών, που του τραγουδούν χλευαστικώς:

«'Οξω Κουτσοφλέβαρε,
να ρθή ό Μάρτης

με χαρά και με λουλούδια».

Παρ' όλως όμως τους έπαίνους ή καιρική άστάθεια του Μαρτίου είναι χαρακτηριστική. Πολλές δέ φορές άποβαίνει άλεβρία στη γεωργία και στη κτηνοτροφία μας.

'Η δημιουργική λαϊκή φαντασία έχει έρμηνεύσει με τον δικό της τρόπο, τον τόσον άφελη μα και τόσο πηγαίο, τις καιρικές αυτές ιδιοτροπίες του Μαρτίου. Κατά μία 'Αθηναϊκή παράδοσι «ό Μάρτης έχει δύο γυναίκες, την μία πολύ όμορφη και φτωχή, την άλλη πολύ άσκημη και πολύ πλούσια. 'Ο Μάρτης κοιμάται στη μέση. 'Όταν γυρίξη από την άσκημη, κατσουφιάζει, μαυρίζει και σκοτιδιάζει όλος ό κόσμος: όταν γυρίξη από την όμορφη, γελάει, χαίρεται και λάμπει όλος ό κόσμος».

'Ετσι με την άπλη όσο και πειστική αυτή εξήγησι ίκανοποιείται ή άπορία της λαϊκής ψυχής. 'Αλλά δέν είναι μόνον αυτό. Γιατί άράγε ό Φεβρουάριος έχει 28 μέρες, ένώ ό Μάρτιος 31; Και να τί άπάντησι δίνει μία παράδοσις από την 'Αρκαδία: «Μιά γριά τσοπάνισα ύπόφερε πολύ από τον χειμώνα και όταν επέρασε ό Μάρτης που άπ' όλους τους μήνες τον έφοβόταν περισσότερο, δέν μπόρεσε να κρατηθή από τη χαρά της και την τελευταία ήμέρα έφώναξε: «Πρίστι, Μάρτη μου! τα ξεχείμασα τα κατσικάκια μου!» 'Εθώωσε ό Μάρτης πολύ, γιατί τον άτίμησε ή γριά και γύρεψε δανεικιά μία ήμέρα από τό Φλεβάρ (και γι' αυτό τον λέν Κουτσό και Κουτσοφλέβαρο). 'Εκαμε λοιπόν εκείνη την ήμέρα βαρύ χειμώνα και την άνάγκασε τη γριά να χωθή άποκάτου από τό κακκάβι της για να μην ξεπαγιάση. Και σ' αυτή τη θέση έλίθωσε, και έλίθωσαν και τα κατσικάκια της. Και σήμερα άκόμη φαίνονται στο βουνό πάνω από τό Φραγκόβρυσο και τό κακκάβι της γριάς και τα κατσικάκια της τα λίθωμένα» (Ν. Πολίτου, Παράδοσις Α').

Πολύ διαδεδομένη είναι ή συνήθεια να φορούν στα χέρια των παιδιών μία άσπροκόκκινη κλωστή για να ξεουδετερώσουν έτσι την βλαβερή επήρεια του

Μαρτιάτικου ήλιου. 'Η κλωστή αυτή, που καλείται «μάρτης», έχει συγχρόνως και μαγική δύναμι, έξασφαλίζουσα πολλά χαρίσματα σ' αυτούς που την φορούν. 'Ετσι στη Λέσβο π.χ. κάθε κόρη άρραβωνιασμένη φροντίζει να έφοδιάση τον «άρμαστό» της (=άρραβωνιαστικό) μ' ένα μάρτη.

Τους μάρτηδες τους φορούν μέχρι την 'Ανάστασι. Τότε τους βγάζουν και άλλου μόν τους κρεμούν στις τριανταφυλιές για να πάρουν τό χρώμα των, άλλου δέ τους δένουν στις λαμπριάτικες λαμπάδες για να καούν μαζί ('Ακαρνανία, Κάρπαθος κ.ά.) Σε άλλα μέρη τέλος τους δένουν στα Πασχαλινά άρνιά, που ψήνουν (Θήβαι, Μέγαρα κ.ά.).

'Ο άείμνηστος Ν. Πολίτης, θεμελιωτής της 'Ελληνικής Λαογραφίας, κατέδειξε ότι ή άνωτέρω συνήθεια είναι άκραίφως έλληνική καθιερωθείσα κατά την άρχαιότητα υπό της λατρείας.

Οί μύσται των 'Ελευσινίων μυστηρίων έφερον εις τό δεξι χέρι και τό άριστερό πόδι μία κλωστή, ή συμβολική έννοια της όποιας παραμένει δυστυχώς μέχρι σήμερα άγνωστη. 'Η συσχέτισις λοιπόν του «μάρτη» προς την «κρόκη» των 'Ελευσινίων μυστηρίων ίσως είναι πολύ πιθανή.

* * *
'Η γέννησις της άνοιξεως συμπίπτει με την επέτειο της άναγεννήσεως του νεωτέρου έλληνισμού. 'Η 25η Μαρτίου είναι θρησκευτική και ένθική έορτή. Τό άθος του άρχαγγέλου Γαβριήλ προς την Θεοτόκην έμελλε να σκορπίση την μυστικήν εκείνη εύωδιά, που μεταρσίωσε την ψυχή του ύποδούλου έθνους διά τον υπέρ πάντων άγώνα.

'Η 25η Μαρτίου 1821 παραμένει δι' ήμας τους 'Ελληνας σταθμός της ένθικής μας υπάρξεως και όπως λέει ό ποιητής:

«Οί χρόνοι φεύγουνε, πετούν και πάντα εκείνη ή μέρα είναι γραμμένο εκεί ψηλά να λάμπη στον αϊθέρα μ' όλα τα κάλλη τούρανού...»

ΓΕΡ. ΜΟΡΑΙΗΤΗΣ

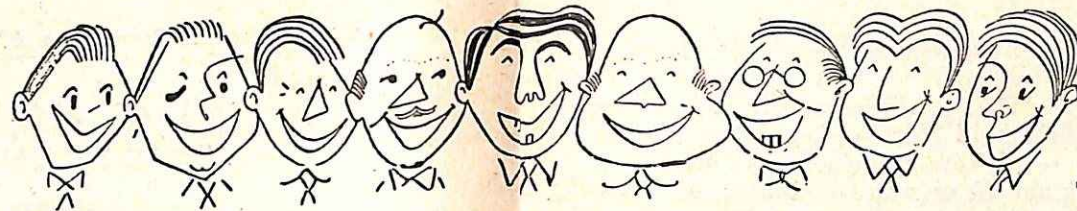

—'Αλλοι ές δέν σου περνάει τό συνάχι.

Η ΝΟΒΟΚΑΪΝΗ

Θα διαβάσατε νομίζω, το κακό που έχει γίνει με της θρυλικής Ρουμάνας τη γνωστή Νοβοκαΐνη που οι γέροντες άνοιξαν και τεντώσανε τ' αυτιά τους αφού καταργεί όπως λένε παντελώς τα γηρατειά τους.

**

Βορονόφ και Μογκομόλετς μ' άλλα λόγια τώρα πәне και οι γέροι τη ζωή τους για πολύ θα την τραβάνε τὰ παληὰ ώραϊα κάλη θα ξαναγυρίσουν πάλι και τὰ γηρατειά τὰ ώραϊα θα σηκώνουνε... κεφάλι.

**

Οί γρηούλες και οί γέροι που τις είχαμε για φύρα ξεσπαθώνουν τ' άρματα τους καθώς έχουνε και πείρα για ν' αρχίσουν κατακτήσεις και έρωτικά... πυρά αφού τώρα διαθέτουν και μιὰ δεύτερη... πυρά.

**

Θα όρμήσουνε σάν ταύροι στις έρωτικές άρρένες κι' ό κοσμάκης θ' ασχολήτενύχτα-μέρα με τις γέννες. Πάνε κείνα τὰ χρονάκια που εκείνος και εκείνη περπατούσαν ζαρωμένοι... Ζήτω ή Νοβοκαΐνη!

**

Είς τὸ παρελθὸν ἀνήκουν, πλέον τὰ ἀρθριτικά τους και τὰ ζωηρά τὰ νειάτα, ἄς καθήσουνε στ' αὐγά τους γιατί δὲν τὰ βγέζουν πέρα με τὴν «δεύτερη» τὴ Νει- [ότη, —Ξαναμπαίν' ή έφεδρεία πάλι στὴ σειρά τὴν πρώτη!

**

Τώρα πλέον θὲ νὰ δλέψεις τὸν παπποῦ με μιὰ μικρούλα ή και τὴ γιαγιὰ ἀκόμα νὰ ἐκδράμη για τὴ Βούλα νὰ χορεύουνε καλύψω, μπουκι, ρὸκ και τσα-τσα-τσα και λεβέντικα νὰ βγαίνουν ὄχι πιά στραβά-κουτσά.

**

Κι' ἔτσι ὁ γέρος και ή γρηούλα που θυμόνταν τὰ πα- (ληά τους και που ζούσαν μ' ἀναμνήσεις και με πόνους στὰ νε- (φρά τους που νωρίς-νωρίς ἐπέφταν αφού πέρασαν ἀσπирίνη τώρα ξανανειώνουν πάλι χάρις στὴν.. ΝΟΒΟΚΑΪΝΗ!

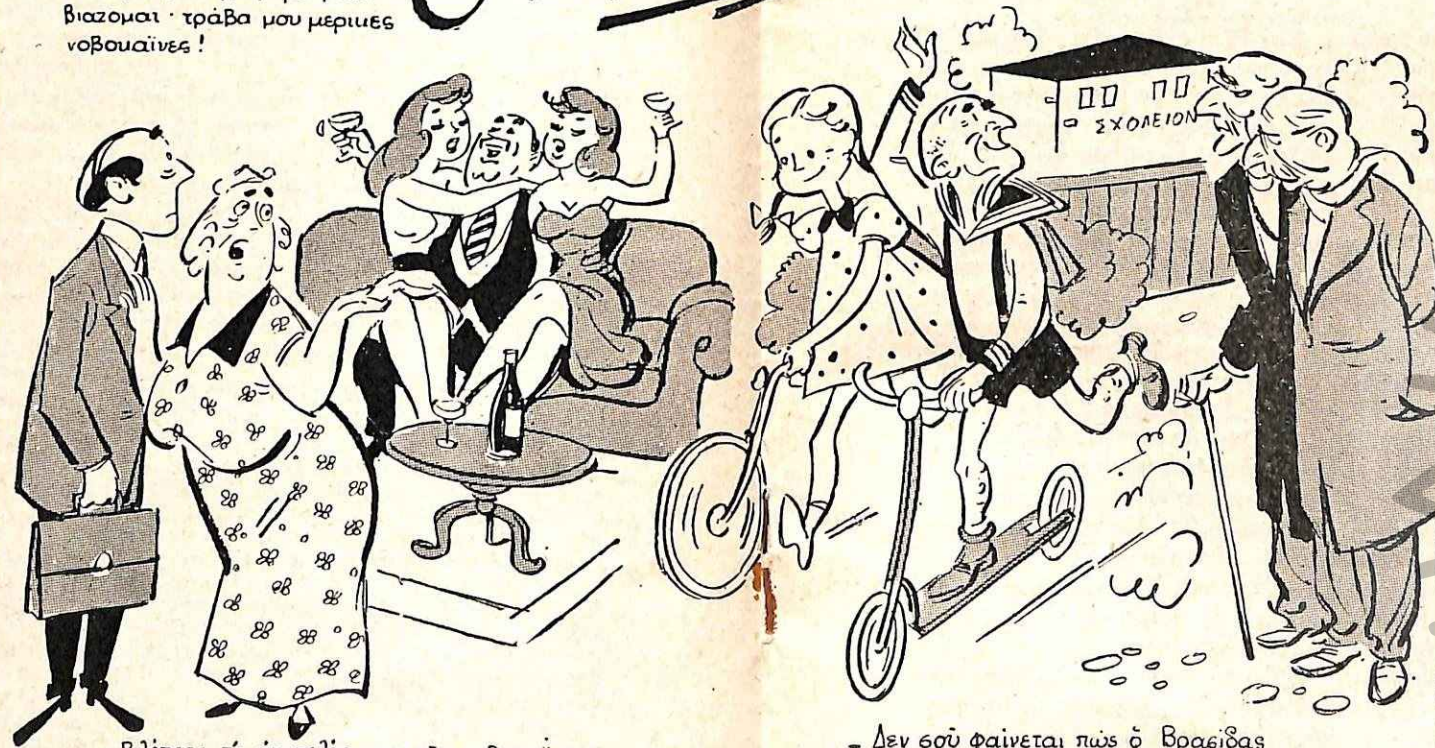
ΑΣΚΛΗΠ—ΙΟΣ

Νοβοκαΐνη

- Γιατρέ μου γρήγορα γιατί βιαζομαι· τράβα μου μεριμνες νοβουαΐνες!

Γαμπρέ μου που είναι τὸ δια- μέριμά σας; Ἦλθε το βυτίο με τίς ἐνέσεις!

- Βλέπετε τὰ ἀποτελέσματα τῆς νοβουαΐνης; πείτε μου Γιατρέ μου τώρα, τι νὰ υἰάνω με αὐτὸν τὸν προσιομένο;

- Δεν σοῦ φαίνεται πὺς ὁ Βραεΐδας το παραυανε μ' αὐτές τίς ἐνέσεις;

ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ

Τί τραβάς καυμένη κόσμε, τί τραβάς φτωχὲ κοσμάκη! "Όλοι σ' έχουνε στὸ χέρι και σὲ φέρνουνε καπάκι. Ἀναγκοίνωσι τὴ μία, για τὸ τι σὲ ὠφελεῖ Συμβουλὲς ἀπὸ τὴν ἄλλη, ποιά τροφή... εἶναι καλή.

**

Για κονσέρβες και για κρέας και κατεψυγμένα ψάρια σὲ πουλᾶν και σ' ἀγοράζουν —κι' οὔτε τσιμουδιά δὲν βγάζουν— κι' εἶσαι πάντα ὁ τελευταῖος που μσθαίνεις τὰ χαμπάρια!

**

Μὰ καλύτερα στὸ θέμα, τὸ σημερινὸ ἄς μποῦμε: Για τίς χρωστικές οὐσίες, τώρα θὰ πραγματευθοῦμε, ποῦναι θέμα οὐσιῶδες... χρωστικὸν και χημικὸν κι' εἶναι ή πηγή, ὅπως λένε, τῆς υγείας μας κακῶν.

**

Χρωστική, θὰ πῇ, οὐσία ὅπου κάθε τι τὸ βάφει. Χρώματα για τὰ σκοutiά μας, που τὰ βάφουμε στὴ σκάφη χρώματα και για τοὺς τοίχους, πλαστικά και ριπολίνη Παντοῦ χρώματα, ἀκόμα κόκκινη εἶναι... κι' ή κινίνη!

**

Χρῶμα βάζουν οί γυναῖκες στὰ χεῖλάκια τους τὰ ώραϊα κι' ἄλλη κάνει τὴν Μονρόε κι' ἄλλη κάνει τὴ «μοῖραία!» Βάφουν και τὰ μάγουλά τους και τὰ νύχια τους με χρῶμα Βάφουν φρύδια, βάφουν μάτια και τίς τρίχες τους ἀκόμα!

**

Μὰ τὸ πιὸ σπουδαῖο εἶναι —ποιὸς φαντάσθηκε ποτές του— Πὺς με χρῶμα ποτισμένες θάτανε και οί... τροφές του; Στις κονσέρβες, στὰ λιχουδιά, που ἀρέσουν στίς κοπέλλες Βάζουν χρωστικές οὐσίες ὡς και μέσ' στίς καραμέλλες!

**

Κίνδυνος! κρούουν τὴν θύραν οί ὡγειονομικοί μας, για τίς χημικές οὐσίες που μᾶς βάζουν στὴν τροφή μας. Μὰ αὐτὸ δὲν εἶναι νέο, τώρα πήρανε χαμπάρι, πούχομε καταδροχθίσει τίς... μπογιές με τό... καντάρι;

ΣΠ. ΜΑΡΙΝΟΣ

ΑΛΟΓΙΣΙΟ ΟΝΟΜΑ

ΑΝΤ. ΤΣΕΧΩΦ

Ο απόστρατος υποστράτηγος Μπουλντέγιεφ κόντευε να τρελλαθεί από τον πονόδοντο. Και τί δεν είχε κάνει. Ξέπλυνε τὸ στόμα του με βότκα, έβαλε στὸ πονεμένο δόντι στάχτη ἀπὸ τὴν πίπα του, έβαλε ὀπιο, νέφτι, πετρέλαιο πασάλειψε τὸ μάγουλό του, με ἰώδιο, στούπωσε τὸ ἀφτί του μπαμπάκι ποτισμένο με σπύρο, μὰ ὅλα αὐτὰ τὰ γιαιτροσόφια δὲν τὸν ἀνακούφισαν διόλου. Μερικὰ μάλιστα τοῦ ἀνακάτεψαν τὰ σωθικά.

Ἦρθε καὶ ὁ γιαιτρός, έσκαψε τὸ δόντι με τὸ εργαλεῖο του καὶ πρόσταξε κινίνο γιὰ νὰ καταλαγιάσει ὁ πόνος. Μὰ δὲ βαριέσαι! Τοῦ εἶπαν νὰ τὸ βγάλει μὰ ὁ στρατηγὸς ἀρνήθηκε κατηγορηματικά.

Ὅλοι στὸ σπῖτι, γυναῖκα, παιδιὰ ὑπηρετές, ἀκόμα καὶ ὁ μικρὸς ὁ παραμάγειρας πρότειναν ὁ καθένας τὸ γιαιτρικό του. Ἦρθε καὶ ὁ ἐπιστάτης, ὁ Ἰβάν, καὶ συμβούλεψε τὸν στρατηγὸ νὰ ξορκίσει τὸ δόντι.

— Στὴν ἐπαρχία μας, έξοχώτατε ζοῦσε ἕνας φορατζῆς, πᾶνε τώρα καμμιὰ δεκαριὰ χρόνια, πού ξόρκιζε τὰ δόντια με τὸ πρῶτο.

Γύριζε κατὰ τὸ παράθυρο, ψιθύριζε τὰ ξόρκια του, έφτυνε κι' αὐτὸ εἴταν ὅλο! Εἶχε τὴ δύναμη νά..

— Καὶ ποῦ μένει τώρα;

— Ἀπὸ τότε ποῦ πῆρε τὴ σύνταξή του ζεῖ στὸ Σαράτωφ με τὴν πεθερά του. Ἄλλη δουλειὰ δὲν κάνει τώρα, βγάξει τὸ ψωμάκι του γιαιτρεύοντας δόντια. Ἐσωσε κόσμο καὶ κοσμάκη. Τοὺς ἀρρώστους πού μένουν στὸ Σαράτωφ τοὺς γιαιτρεύει στὸ σπῖτι του, τοὺς ἄλλους πού ζοῦνε σὲ μακρινὰ χωριά με τὸν τηλεγράφο. Νὰ τοῦ στείλετε ἕνα τηλεγράφημα, έξοχώτατε καὶ νὰ τοῦ λέτε τὸ καὶ τό, «δύστυχος Ἀλέξης έχει πονόδοντο θερμοπαρκαλεῖ δώσατε γιαιτρικό». Καὶ τὰ λεφτὰ τὰ στέλνετε με ταχυδρομικὴ ἐπιταγή.

— Σαχλαμάρες! Τσαρολατινίες!

— Γιατί νὰ μὴ δοκιμάσουμε, έξοχώτατε. Τὸ τσοῦζει, δὲ λέω, έχει χωρίσει τὴ γυναῖκα του καὶ ζεῖ με μιὰ Γερμανίδα, έχει βρωμόδοτομα, μὰ τί τὰ θέλετε, κάνει θαύματα!

— Τηλεγράφησε, Ἀλέξη μου, παρακάλεσε καὶ ἡ στρατηγίνα. Ἐσὺ δὲν πιστεύεις στὰ ξόρκια, μὰ ἐγὼ έχω δοκιμάσει καὶ ξέρω. Καὶ νὰ μὴν πιστεύεις, Ἀλέξη μου, γιατί νὰ μὴν τοῦ γράψεις; Δὲ θὰ σοῦ κοποῦν τὰ χέρια...

— Καλά, ὑποχώρησε ὁ Μπουλντέγιεφ. Ὁχι στὸ φορατζῆ σου μὰ καὶ στὸ διάβολο ἀκόμα γράφω με τέτοιους πόνους. Ὁχι! Δὲν ἀντέχω πιά! Ὁχι! ποῦ μένει μωρὲ ὁ φορατζῆς σου; Πῶς τὸν λένε;

— Ὁ στρατηγὸς κάθησε στὸ τραπέζι καὶ ἀρπάξε τὴν πέννα.

— Καὶ οἱ πέτρες ἀκόμα τὸν ξέρουν στὸ Σαράτωφ, ἀπάντησε ὁ ἐπιστάτης. Γράφτε σκέτα «Σαράτωφ», αὐτὸ μονάχα έξοχώτατε!...

Κύριον Γιάκομπ.

— Παρακάτω;

— Γιάκομπ... Γιάκομπ... πῶς τὸ λένε τὸ ἐπίθετό του; Χάι!

Χάι! Τὸ ξέχασα!... Γιάκομπ... Θεέ μου!... Μὰ πῶς τὸν λένε...

Ὁλη τὴν ὥρα τὸν εἶχα στὸ νοῦ μου... Μιὰ στιγμὴ...

Κάρφωσε τὸ βλέμμα του στὸ ταβάνι καὶ ἀρχισε νὰ μουρμουρίζει.

Ὁ στρατηγὸς καὶ ἡ στρατηγίνα, περίμεναν με ἀνυπομονησία.

— Ἄντε λοιπόν! Κουνήσου!

— Νά! Νά! Μούρχεται στὸ μυαλό! Γιάκομπ... Γιάκομπ... Τὸ ξέχασα!... Κι' έχει ἕνα ὄνομα πολὺ ἀπλό... κατὶ πού σοῦ θυμίζει ἄλλο... Φοραδάκης; Ὁχι, δὲν εἶναι Φοραδάκης. Σταθεῖτε... Μήπως εἶναι Πουλαράκης; Ὁχι, ὅχι οὔτε Πουλαράκης εἶναι. Τὸ θυμᾶμαι καλά, εἶναι μιὰ λέξη πού σοῦ θυμίζει ἄλλο, μὰ τί ἀκριβῶς...

— Ὁχι, δὲν εἶναι αὐτό. Σταθεῖτε... Ἀλογόπουλος... Φοραδούλης... Λαθουρῆς...

— Μὰ αὐτὸ εἶναι ὄνομα κότας, δὲν εἶναι ἀλογίσιο. Βαρβατάκης;

— Ὁχι δὲν εἶναι Βαρβατάκης...

— Ἀλογάκης...

— Ὁχι δὲν εἶναι αὐτό. Σταθεῖτε... Ἀλογόπουλος... Φοραδούλης... Λαθουρῆς...

— Μὰ αὐτὸ εἶναι ὄνομα κότας, δὲν εἶναι ἀλογίσιο. Βαρβατάκης;

— Ὁχι δὲν εἶναι Βαρβατάκης...

— Ἀλογάκης...

— Ὁχι δὲν εἶναι αὐτό. Σταθεῖτε... Ἀλογόπουλος... Φοραδούλης... Λαθουρῆς...

— Μὰ αὐτὸ εἶναι ὄνομα κότας, δὲν εἶναι ἀλογίσιο. Βαρβατάκης;

— Ὁχι δὲν εἶναι Βαρβατάκης...

— Ἀλογάκης...

— Ὁχι δὲν εἶναι αὐτό. Σταθεῖτε... Ἀλογόπουλος... Φοραδούλης... Λαθουρῆς...

— Μὰ αὐτὸ εἶναι ὄνομα κότας, δὲν εἶναι ἀλογίσιο. Βαρβατάκης;

— Ὁχι δὲν εἶναι Βαρβατάκης...

— Ἀλογάκης...

— Ὁχι δὲν εἶναι αὐτό. Σταθεῖτε... Ἀλογόπουλος... Φοραδούλης... Λαθουρῆς...

— Ἀραμπαδάκης; ρώτησε ἡ στρατηγίνα.

— Ὁχι, ὅχι. Καπίστρης... Ὁχι, οὔτ' αὐτό! Πάει, τὸ ξέχασα.

— Ἐ, τότε τί μούρδες έδῶ μωρὲ πού νὰ σὲ πάρει ὁ διάολος, νὰ σὲ πάρει ἀφοῦ τὸ ξέχασες; ξέσπασε φουρισμένος ὁ στρατηγός. Χάσου ἀπὸ μπροστά μου!

Ὁ Ἰβάν βγήκε σὰ βρογμένη γάτα. Ὁ στρατηγὸς ἀποκαμωμένος ἀπὸ τὶς σουβλιές ἀκούμπησε τὴν παλάμη στὸ μάγουλό του καὶ ἀρχισε νὰ βηματίζει πέρα δῶθε σάν τρελλὸς στὴν κᾶμαρα.

— Ὁχι! Ἄγιοι Πάντες! μοιρολογοῦσε. Ὁχι! Θεοῦλη μου. Πάει χάθηκα!

Ὁ ἐπιστάτης βγήκε στὸν κῆπο στάθηκε σὲ μιὰ γωνιά καὶ μετὸ βλέμμα καρφωμένο στὸ παράθυρο τοῦ ἀφεντικοῦ βασιάνιζε τὸ μυαλό του νὰ ἀνακαλύψει τὸ ὄνομα τοῦ φορατζῆ.

— Καβαλάρης... Καβάλας... Καβαλαρίας... Ὁχι! δὲν εἶνε!... Ἀλογάκος... Ἀλογαράκης... Φοραδίτσας...

Σὲ λίγο τὸν ξαναφώναξαν στὸ σπῖτι.

— Τὸ βρήκες; τὸν ρώτησε ὁ στρατηγός.

— Ὁχι, έξοχώτατε.

— Μήπως εἶναι Ψαρῆς; Καπούλιας;... Ὁχι;

Καὶ ὅλοι στὸ σπῖτι ἀρχισαν νὰ ξεφουρνίζουν ἀλογίσια ὀνόματα.

Ξεσκόνισαν τὴν ἱστορία τῶν ἀλόγων σὲ ὅλους τοὺς αἰῶνες, τὰ έψαξαν ὅλα, έφτιαξαν ὀνόματα ἀπὸ τὴ χαίτη, τὰ πέταλα, τὰ χαλινάρια... Στὸ σπῖτι, στὸν κῆπο, στὴν κουζίνα, παντοῦ, ὅλοι περπατοῦσαν πέρα-δῶθε, καὶ έξυναν με ἀπορία τὸ μέτωπό τους ἀναζητώντας ἀλογίσια ὀνόματα.

Κάθε τόσο φώναζαν τὸν ἐπιστάτη.

— Σταυλῆς; τὸν ρωτοῦσαν. Πεταλᾶς; Σαμαράκης;

— Ὁχι, ἀπαντοῦσε ὁ Ἰβάν. Σήκωνε τὰ μάτια ψηλὰ καὶ έξακολουθοῦσε φωναχτὰ τὸ βιολί του: Ἀλογόπουλος... Ἀλογονούρης... Πουλῆκος... Φοραδούλης...

— Μπαμπά! φώναξαν τὰ παιδιά ἀπὸ τὴν κᾶμαρά τους. Ἀμαξάκης! Χαμουρας!

Ὁλο τὸ ὑποστατικὸ βορσιόταν στὸ πόδι. Ἀνυπόμονος ὁ στρατηγός, δαιμονισμένος ἀπὸ τοὺς πόνους έταξε πέντε ρούβλια σὲ κείνον πού θὰ σφύριζε στὸν ἐπιστάτη τὸ ἀλογίσιο ὄνομα. Καὶ έτσι ὁλό-

(Συνέχεια εἰς τὴν σελ. 16)

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΗΛΑΡΑΣ

«Εὐρήκα τὸν Βηλαρά, ἄνθρωπον πολυμαθῆ καὶ θαῦν γνώστην τῶν φυσικῶν καὶ μεταφυσικῶν ἐπιστημῶν.

... Πιστεύω εἶναι ὁ πρῶτος Βοτανικὸς τῆς Ἑλλάδος.

... Τὸ ποιητικόν του ταλέντο, δὲν ἦταν κατώτερο ἀπὸ τὶς γνώσεις του γιὰ τὴν φιλολογία καὶ τὶς ἐπιστήμες.

... Κοντὰ σ' αὐτὰ του τὰ χαρίσματα τῆς πολυμαθείας καὶ εὐαισθησίας, εἶχε στὸ χαρακτήρα του τὸ στοῖκο ἐκεῖνο ἥθος, πού τὸν ἀνέβαζε σὲ τέτοιο ὕψος καὶ έπαρσι, πού θὰ έταίριαζε περισσότερο στοὺς παλαιοὺς χρόνους τῆς ἐλευθερίας παρὰ στὴν σημερινὴ ἀθλιότητα».

(Dr H. Hollands «Travels in Grèce b 274)

Αὐτὰ έγραψε γιὰ τὸν Βηλαρά ὁ ἄγγλος γιαιτρός Hollands στὸ βιβλίο του «Περιηγήσεις στὴν Ἑλλάδα» τὸ 1812-1813.

Καὶ δὲν εἶχε ἄδικο. Ἡ μόρφωσις καὶ ἡ δρᾶσις τοῦ Βηλαρά ἦταν τόσο πολυσχιδῆς, πού τὸν έκαναν ὅχι μόνον στὴν ἐποχὴ του, ἀλλὰ καὶ σήμερα ν' ἀναγνωρίζεται σὺν μεγάλῃ φυσιογνωμίᾳ τῆς προεπαναστατικῆς Ἑλλάδος.

Γεννήθηκε στὰ Κύνθηρα τὸ 1771 ἀλλ' έζησε τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς ζωῆς του στὰ Ἰωάννινα.

Ἀπὸ τὸν πατέρα του, Στέφανο, γιαιτρὸ Ἰωαννῆνη, έμαθε τὴν Λατινική, Ἱταλικὴ καὶ Γαλλικὴ γλῶσσα. Ἀφοῦ τελείωσε τὸ Γυμνάσιο τῆς πατρίδας του, έπῆγε στὴν Ἱταλία καὶ έλαβε τὸ πτυχίον τῆς Ἱατρικῆς. Ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν του προσελήφθη, ὡς ἱατρὸς τοῦ Βελῆ, γυιοῦ τοῦ Ἀλῆ-πασσᾶ, στὰ Ἰωάννινα. Παράλληλα ὅμως, μετὰ τὴν σπουδὴν τῆς Ἱατρικῆς, στὴν Ἱταλία τοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία ν' ἀσχοληθῇ καὶ μετὰ τὴν μελέτην τῆς φιλολογίας. Ἀλλὰ καὶ ὡς Ἕλληνας πατριώτης, ἀνέμειχθη νεαρώτατος στὴν φλογερὴ ἐπαναστατικὴ κίνησι, γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ τὸν Τουρκικὸ ζυγὸ, στὸ έξωτερικό, κατὰ τὴν ἐποχὴ τοῦ ἐπαναστατικοῦ ἀναβρασμοῦ καὶ τῆς νικηφόρου Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως. Γιὰ τὴ δρᾶσιν του αὐτὴ συνελήφθη στὴ Βενετία, τὴν ἐποχὴ ἀκριβῶς πού ὁ Ρήγας Φεραίος ἀνεκρίνετο στὴ Βιέννη γιὰ Πατριωτικὴ δρᾶσι. Ἀπέφυγε ὅμως τὸν θάνατο, ἀπὸ τὴν προέλασιν τοῦ Ναπολέοντος καὶ τὴν κατάληψιν καὶ ἀπελευθέρωσιν τῆς Βενετίας ἀπὸ τὸν Αὐστριακὸ δεσποτισμὸ.

Ὁ Βηλαράς ἦταν βαθὺς γνώστης τῆς Ἐπιστήμης, καὶ ἐμπει-

ρότατος ὡς γιαιτρός. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπίδοσίς του στὴν φιλολογία ἦταν ἐξ ἴσου πολὺπλευρη.

Διακρίθηκε γιὰ τὸ ποιητικὸν του ταλέντο, ὅπου έγραψε πολλὰ λυρικά, έρωτικά καὶ σατυρικά ποιήματα.

Ἦταν ἄριστος μυθοπλαστής

Ο ΜΑΤΣΟΥΚΑΣ ἢ Ο

ΑΥΤΟΔΙΔΑΚΤΟΣ ΓΙΑΤΡΟΣ

(ἀπόσπασμα)

.... Τὰ παχιά κορμιά ἀχαμναίνει τ' ἀχαμνὰ σοῦ τὰ παχύνει Δίνει μάτια τῶν στραθῶν.

.... Τοὺς ψηλοὺς τοὺς χαμηλῶναι τοὺς κοντοὺς κι' αὐτοὺς ψηλῶναι θίνει γλῶσσα τῶν δουγῶν

.... Κι' ὅπου τυχὴ νὰ τὸν ἐρῆτε πρῶθυμα ὅλοι νὰ τὸν φτῆτε γιὰ νὰ μὴν ἀθασκαθῇ. . . .

Ι. Βηλαράς

καὶ έγραψε πολλοὺς μύθους.

Εἶναι ὁ πρῶτος Ἕλληνας τῶν νεωτέρων χρόνων πού τόλμησε νὰ καταργήσῃ τὴν ἱστορικὴ δοθογραφία καὶ νὰ ἀποδώσῃ φωνητικὰ τοὺς φθόγγους.

Ἀκολούθησε θεωρητικὰ καὶ πρακτικὰ, τὴν λαϊκὴν δημοτικὴν γλῶσσα. Χαρακτηριστικὰ στὸ βιβλίο του πού τύπωσε στοὺς Κορφοὺς τὸ 1814, «Ἡ Ρομερικὴ γλῶσσα» γράφει: «Ἡκοσητορη ψηφια πρεση νὰ εχομε στο Αλφαβητο της γλωσσας, ὁπου κρενομε' γιαιτι τοσα χρησιμοποιε σοστα για να παραστησομε ολες τες στηχιακες της φρονες . . . ».

Στὸ ἴδιο βιβλίο ὑπάρχει θαυμάσια μετάφρασι τοῦ Πλατωνικοῦ «Κρίτων» καθὼς καὶ τοῦ Θουκυδίδη («Ἐπιτάφιος Περικλέους κ. λ. π.). Ὑπῆρξε ἀξιόλογος μεταφραστὴς ἀρχαίων κειμένων, ἀλλὰ καὶ σημερινιστῶν γλωσσολόγων καὶ ἀνακαινιστῆς.

Τὸν Αὐγουστο τοῦ 1815 μέχρι τοῦ 1817 ὅπου ἦλθε στὴ Λάρισα σχετίσθηκε με πολλοὺς λογίους καὶ ἐσχημάτισε κύκλο δημοτικιστῶν πού έγραφαν στὴ ζωντανὴ γλῶσσα, ὅπως ὁ Χριστόδουλος Κονομᾶτης κ. ἄ. Σὺν γιαιτροῦς τοῦ Βελῆ, τὸν συνόδευε στίς περιοδεῖες κι' ἐκστρατεῖες του σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα καὶ έτσι ἐγνώρισε κι' έζησε ἀπὸ κοντὰ τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα τοῦ κάθε τόπου, τὴν γλῶσσα του, ἀλλὰ καὶ τοὺς πόθους τοῦ ὑποδούλου Ἑλληνισμοῦ.

Ὅταν ὅμως τὸ 1820 διεκράτησαν οἱ σχέσεις τοῦ Ἀλῆ - πασσᾶ μετὰ τὸν Σουλτᾶνο καὶ πολιορκήθηκε ὁ Ἀλῆς ἀπὸ τὰ στρατεύματα τῆς Πύλης, ὁ Βηλαράς ἀναγκάσθηκε νὰ καταφύγῃ μετὰ τὴν οἰκογένειάν του στὸ Τσεπέλοβο τοῦ Ζαγοριοῦ, ὅπου καὶ πέθανε νεώτατος σὲ ἡλικία μόλις 52 χρόνων.

Ὁ Βηλαράς σὺν μεγάλῃ φυσιογνωμίᾳ πού ἦταν, ὑπῆρξε νοῦς φιλελεύθερος καὶ φύσις ἐπαναστατικὴ, ριζοσπαστικὴ.

Εἶναι ὁ συνεχιστῆς τοῦ έργου τοῦ γνωστοῦ λογίου τοῦ 16ου αἰῶνα Ν. Σοφianoῦ, πού πρῶτος μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, έγραψε στὴ δημοτικὴ γλῶσσα.

Ἀλλὰ καὶ ὁ Ἐθνικός μας ποιητὴς Διονύσιος Σολωμός εἶχε πολλὰ διδαχτὰ ἀπὸ τὸν Βηλαρά καὶ συνέχισεν τὸ ἔργο του, μετὰ μεγαλοφυΐα.

Ἔτσι ὁ Βηλαράς παραμένει στὴν ἱστορία σὺν ἑνῶς βαθὺς ἀνατόμος τῆς ψυχῆς τῶν Ἑλλήνων. Πεπειραμένος ἐπιστήμονας καὶ πολυμαθῆς, μελετητῆς καὶ ἐρευνητῆς, ποιητῆς καὶ γλωσσολόγου. Ἀνακαινιστῆς καὶ Ἐπαναστάτης μετὰ μεγάλῃ ἐθνικοαπελευτικὴν δρᾶσιν κατὰ τὴν προεπαναστατικὴν περίοδον τοῦ 1821.

Σ. ΜΑΡ.

Οἱ κ.κ. Συνδρομηταὶ τῶν Ἐπαρχιῶν Παρακαλοῦνται θερμοῶς, νὰ ἀποστείλουν τὴν συνδρομὴν των προσφέροντες οὕτω μεγάλην ἐξυπηρέτησιν εἰς τὸ περιοδικόν μας πὸ ὅποιον ἀντιμετωπίζει τεράστια ἔξοδα.

(Ἐκ τῆς Διευθύνσεως)

ΤΙ ΜΑΣ ΕΙΠΑΝ ΟΙ ΣΟΒΙΕΤΙΚΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Στην Αθήνα φιλοξενούνται αυτές τις μέρες τρεις μεγάλοι Σοβιετικοί επιστήμονες, με τους οποίους ασχολήθηκαν σχεδόν όλες οι εφημερίδες. Είναι ο κ. Ν. Βινογκράντωφ, καθηγητής της Ιατρικής στο Ινστιτούτο μετεκπαιδεύσεως των ιατρών της Μόσχας και διευθυντής των εκδόσεων Ιατρικών βιβλίων, ο κ. Σνιζιέφσκυ καθηγητής στο ίδιο Ινστιτούτο και διευθυντής ψυχιατρείου και ο κ. Μελνιτσένκο, καθηγητής της Φαρμακολογίας.

Τό περιοδικό μας, έθεώρησε καθήκον του να ενημερώσει τους αναγνώστες του, από πρώτη και υπεύθυνον πηγήν, για τις προόδους της Ιατρικής στη Σοβ. Ένωση, στέλνοντας ειδικό συντάκτη γιατρό, ο οποίος υπέβαλε ώριμα ερωτήματα, στα οποία οι Σοβ. Έπιστήμονες απάντησαν ως εξής :

Ερώτησις : Σε ποιόν τομέα της Ιατρικής παρατηρείται μεραλότερα πρόοδος ;

Απάντησις : Πρώτ' απ' όλα — όμιλει ο κ. Βινογκράντωφ — για μας μεγάλη θέση κατέχει η προληπτική ή υγιεινή σημαίνει, καλή διατροφή, υγιεινοί όροι εργασίας, άρτία υγιονομική όργάνωσις. Μ' αυτό τον τρόπο πετύχαμε μέσα σε 40 χρόνια ν' αυξηθώ 3 φορές, ο μέσος όρος ζωής, από 30 σε 64. Η βρεφική θνησιμότητα μειώθηκε στο ελάχιστο. Τό 1913 σε 1000 παιδιά πέθαιναν τά 273. Στά 1957 σε 1000 παιδιά έχουμε μόνον 45 θανάτους. Αλλά και μ' αυτά τ' αποτελέσματα δεν είμαστε ακόμα εύχαριστημένοι. Περιμένουμε και άλλην μείωσιν.

Όσον άφορά την θνησιμότητα γενικώς του πληθυσμού, κατά τό 1956 στη Σ. Ένωση ήταν 7,7 %ο, στίς Η. Πολιτείες 9,4 %ο, στή Γαλλία 12,4 %ο, στήν Αγγλία 11,7 %ο, στήν Έλβετία 10,2 %ο.

Ό,τι οι άλλοι πέτυχαν σε 80 χρόνια, ή Σοβ. Ένωση τό πέτυχε σε 40 χρόνια. Ύστερα οι ειάφορες επαγγελματικές και κοινωνικές ασθένειες, όπως είναι οι ψυχονευρώσεις, ή φυματίωση, τά άφροδίσια, ή Έλονοσία κλπ. τείνουν πρός έξαφάνισιν.

Οι έγκεφαλίτιδες και ή διφθερίτις χάρις στον συστηματικό προληπτικό έμβολιασμό δεν είναι συχνές. Αλλά και οι επιδημικές έσθένειες αντιμετώπισθηκαν χάρις στήν προληπτική υγιεινή.

Μεγάλη εξέλιξις, συνεχίζει ο κ. Βινογκράντωφ, παρατηρείται στον τομέα των καρδιακών νοσημάτων. Χρησιμοποιείται εύρύτατα κατά τις έγχειρήσεις, ή τεχνητή καρδιά, καθώς και πολλά άλλα νεώτατα μέσα.

Ακόμη χρησιμοποιούνται και τεχνητοί νεφροί. Σε πλατειά κλίμακα γίνονται πειράματα σε ζώα, για μεταμοσχεύσεις διαφόρων όργάνων, από τό ένα ζώον στο άλλο.

Τό σύνολον, σχεδόν των γυναικων γεννούν στα Νοσοκομεία των πόλεων και χωριών. Κατά 60%ο χρησιμο-

ποιείται ο άνώδυνος τοκετός (με την ψυχοπροφυλακτική ή ψυχοπροπαρασκευαστική μέθοδο).

Αυτά πού σας άναφέραμε, είναι μόνον λίγες από τις έπιτυχίες μας.

Γιά τοκετούς υπάρχουν 43.000 κρεβάτια κρατικά, στίς πόλεις της Σοβ. Ένώσεως. Τά χωριά έχουν δικές του κλινικές στα Κολχόζ.

Ερώτησις. — Εύρέθησαν νέα φάρμακα στη Σ. Ένωση ;

Απάντησις. — Κάθε χρόνο δοκιμάζονται περίπου 100 νέα φάρμακα. Τά περισσότερα είναι για καρδιαγγειακές παθήσεις. Τέτοια φάρμακα είναι : τό Lantosid, τό Digipouren, τό Dianisid, τό Neoriolin, τό Myelossan (για τήν λευχαιμία), τό Neodicumarin (για καρδιακές παθήσεις — infarct).

Επίσης για την πολυομυελίτιδα παρασκευάσαμε έμβολιο τύπου Σώλκ, και για την γρίπη ένα πολύ αποτελεσματικό φάρμακο.

Ερώτησις. — Κατά τις έπίσημες στατιστικές ποιές ασθένειες κατέχουν την πρώτη θέση στην σειράν των αίτιων θανάτου ;

Απάντησις. — Την πρώτη θέση κατέχουν οι καρδιακές παθήσεις και την δεύτερη ο Καρκίνος. Ακολουθούν στή συχνότητα ή γρίπη και οι ρινοφαρυγγίτιδες, αλλά χωρίς, πολλά θανατηφόρα κρούσματα.

Ερώτησις. — Σε ποιό σημείο βρίσκεται ο άγων κατά του καρκίνου στη Σ. Ένωση ;

Απάντησις. — Η αίτία πού προκαλεί τον Καρκίνον δεν άνεκαλύφθη άκόμη. Συνεχώς, όμως γίνονται έρευνες και υπάρχουν πολλές θεωρίες πού άλλες πλησιάζουν και άλλες όχι. Γιά τήν καταπολέμησιν του καρκίνου, έμεις δίνουμε μεγάλη σημασία στην έγκαιρη διάγνωση. Αλλά και για τήν θεραπεία, ή μεγάλη πρόοδος της χειρουργικής και ή έφαρμογή της ακτινοβολίας δίδουν καλά

αποτελέσματα. Με τις εύριες έπιστημονικές μας έρευνες στα Ινστιτούτα, σχηματίσαμε την προκρκινική θεωρία. Σύμφωνα μ' αυτήν, εξετάζουμε και προσπαθούμε νά εξακριβώσουμε ποιά άτομα έχουν προδιάθεσι για καρκίνο. Όσοι έχουν έλκος στομάχου είναι πάντα έπικίνδυνοι. Αφ' έτέρου στίς γυναίκες οι διογκώσεις της μήτρας και οι άνεξηγητες αιμορραγίες είναι ύποπτοι. Γι' αυτό πρέπει νά γίνεται έγκαιρος διάγνωση και θεραπεία.

Ερώτησις. — Η φυματίωση άποτελεί κοινωνικό πρόβλημα και πώς αντιμετωπίζεται στην ΕΣΣΔ ;

Απάντησις. — Σάν πού άποφασιστικό γεγονός για τήν μείωσιν της φυματίωσης, έμεις θεωρούμε τις καλές συνθήκες ζωής και εργασίας στην Σ. Ένωση. Όσο και ν' άνακαλύπτονται νέα μέσα θεραπείας, όπως είναι ή στρεπτομυκίνη — τήν όποία δεν άπορρίπτουμε και άναγνωρίζουμε τήν άξία της — χωρίς τήν καλύτερη των συνθηκών ζωής και εργασίας, δεν καταπολεμά ή φυματίωση. Γι' αυτό και άποδίδουμε μεγαλύτερη σημασία σ' αυτόν τον παράγοντα. Παράλληλως όμως διαθέτουμε Σανατόρια, άναπαυτήρια, αλλά και ο άρρωστος παρακολουθείται συνεχώς. Υπάρχουν επίσης κέντρα έλέγχου, πού γίνεται διάγνωση και συστηματική παρακολούθησις της πορείας της ασθeneίας καθώς και για τήν δημιουργία καλύτερων συνθηκών εργασίας — έλαφρώτερα εργασία — στους έχοντας ανάγκην. Σύμφωνα με έπίσημα στατιστικά στοιχεία τό 1956 έγιναν άνω των 6 εκατ. αντιφυματικών έμβολίων. Στο διάστημα από 1949-1955 ή φυματίωσις μειώθηκε κατά 43%ο. Σύγχρονα φάρμακα πού χρησιμοποιούνται για τήν θεραπεία της φυματίωσης, σε συνδυασμό με άλλα φάρμακα είναι : Τό Τουμπαζίντ, και τό Σαλοζίντ. Ο Γιατρός Χ

Έξ άριστερών : Ο κ. Βινογκράντωφ, άρχηγός της άποστολής των Σοβ. Έπιστημόνων. Δεύτερος ο κ. Μελνιτσένκο, καθηγ. Φαρμακολογίας. Στο μέσον (5ος κατά σειρά) ο Πρόεδρος του Ι. Σ. Α. κ. Άριστ. Φλώδος.

ΓΙΑΤΡΟΙ ΤΟ 1821

Ιστορικό σημείωμα ΑΓΗΣ. ΤΣΕΛΑΛΗ

Είναι πολλοί οι γιατροί λόγιοι και πολεμιστές μαζί του άπελευθερωτικού άγώνος. Είναι γνωστή ή δράση του γιατρού Άντώνη Γαλιάνου από τη Γαστούνη, πού πολέμησε κι' έσκοτώθη στην έπανάσταση του 1770, όπως και των Ηλείων γιατρών κι' άγωνιστών της λευτεριάς. Άγαμέμνωνος, Αύγερινου και Χρύσανθου Σισίνη. Ο Αύγερινος υπεράσπισε με άρθρα του στο «Λόγιο Έρμη» τον Χιώτη Γιατροφιλόγογο Κοραή για τό γλωσσικό ζήτημα και πολέμησε για τή λευτεριά ήρωικά και με τό νιαέρι και με τό σπαθί.

Οι δύο Παναγιώτηδες Γιατράκοι, ο ένας από τή Μάνη κι' ο άλλος από τήν Ανδρίτσαινα, στάθηκαν γιατροί, λόγιοι και άρχηγοί τό Εικοσι ένα, Όταν στίς 16 Απρίλη 1821 οι Έλληνες πολιορκούσαν τό άπόρρητο Λάλα, έστειλαν τελεσίγραφο στους Λαλαίους νά παραδοθούν. Τό υπέγραφε ως «άρχιστράτηγος» ο Γιατράκος της Μάνης και τό πήγε έπίσημα ο Γιατράκος της Ανδρίτσαινας. Ξεράθηκαν στα γέλια οι άγέρωχοι άγάδες του Λάλα. Τους ήξεραν καλά μόνο ως γιατρούς με τά γιατροσόφια τους και όχι ως πολεμιστάς και μάλιστα «άρχιστρατήγους» !...

Μετά όμως πού νικήθηκαν οι Λαλαίοι, τους παρεδέχθησαν και ως πολεμιστάς.

Τήν προεπαναστική έποχή ο γιατροφιλόλογος Κοραής έστάθη πολεμιστής στο Παρίσι και για τή λευτεριά. Κι' ο Ηλείος γιατρός Αύγερινος ήταν στο πλευρό του. Κοντά του, αδιάλλακτος δημοτικιστής και φλογερός πατριώτης, έστάθη ο Ιωάννης Βηλαράς. Γιατρός κι' αυτός. Με πατριωτική έξαρση άγωνίστη για τή λευτεριά. Κι' είναι ο πρώτος και σημαντικώτερος των προεπαναστατικών ποιητών της νεωτέρας Έλλάδος κι' ο θεμελιωτής της νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Έγραψε τή «Ρομήκη γλώσσα» κι' έκήρυξε ότι για νά ξυπνήση και προκόψη ή Έλλάς πρέπει νά καθιερωθή από όλους ή δημοτική γλώσσα.

Ο ίδιος έσατόρισε τους κομπογιαννίτες γιατρούς με τον Αύτοσχέδιο γιατρό :

— Πέστου : «Βήχω» — Πήρες κρύο, Ένα κι' ένα κάνουν δύο. Αίμα, αίμα παρευθύς.

— «Ανεμοβροντώ από κάτω».

— «Είναι κρύο και μονάτο' Α:μα κοί καθαρίκο

Μ' αυτά και μ' άλλα σατόριζε τό φίλο του γιατρό Διονύσιο Ταγιαπέρα από τή Ζάκυνθο, πού ήταν κι' αυτός γιατρός και ποιητής.

Κάποτε ο Ταγιαπέρας έφτιασε τηγανίτες και κάλεσε τό Βηλαρά κι'

άλλους φίλους του νά τις φάνε. «Αμα τις είδε ο Βηλαράς άνεφώνησε : — «Ω! τηγανίτες καλοφτιασμένες ! «Ω! τηγανίτες με τό σωρό, Ζαχαρωμένες και μελωμένες. Και με σουσάμι τ' άσπρουδερό !»

Φαίνεται όμως πώς ο λοφώδης σωρός ήταν μεγάλος και οι δαιτημόνες άπέκαμαν. Ο Βηλαράς τους προτρέπει νά κάμουν νέα έπίθεση. Οι άλλοι διστάζουν, φοβούνται βαρυστομαχία. Κι' ο Βηλαράς προσέθεσε τότε νέον άφορισμό στον άφορισμό του Ίπποκράτη :

— «Ο Ίπποκράτης δεν έχει τώρα στές τηγανίτες καθόλου χώρα. Γιά τηγανίτες αυτός δεν λέγει, κι' αν έως είπε, ποιος του τό στέργει. Αν είπε βλάβουν, με συμπαθάει, γιατί από τούτες δεν είχε φάει. Γιά φάει φίλοι και μη τραβίστε, πώς δέ χωνεύουν μη συλλογιέστε, Αλέθει ο μύλος ; ρίξ' του ν' άλέση, κριθάρι, σάρι, ό,τι μπορέσει».

Ο γιατρός και λογοτέχνης Βηλαράς πέθανε τό 1823, 52 χρονών. Όταν άνέτειλλε ο Σολωμός. Κι' αυτός, συνεχιστής του Βηλαρά και μαθητής του, πάλαιψε για τή δημοτική γλώσσα κι' έσατόρισε τους γιατρούς κι' αυτός — και τον Ταγιαπέρα, — «Ο γιατρός ο Ταγιαπέρας, Μά τό ναίς, όπουναι τέρας, Είναι χάρισμα θεού, Ταγιαπέρας του κακού».

— «Σιδρ Δοζόρο, καλή μέρα».

— Μωρέ, γιά σου, Ταγιαπέρα.

Καρτερούμε τους γιατρούς Μπρέ, σάν ψύχρα τήν άκούς ;

Τό ποίημα είναι μακρό. Βλέπε τό στό : Σολωμού Άπαντα, 1936, σ. 253. «Τό Ιατροσυμβούλιο».

Τό «Ιατροσυμβούλιο» γίνεται τάχα για τόν άνισμό του Ροδίτη, πού έφαγε πολύ μπομπότα με μέλι κι' κακοστομαχίασε.

Οι γιατροί εξακολουθούσαν τά μαχόμενα τμήματα σ' όλες τις μάχες του 1821-1828, με τά Ιατρικά έργα-λεία και τά φάρμακα και τό ντουφέκι στον ώμο, όπληρχηγοί. Έτσι, όταν στο χωριό Δραγουμάνου (Κοζύλιον) του Λυκαίου έγκρημιση ο Κολοκοτρώνης με τό άλογο του σ' ένα γκρεμό, — έκόλισε με τό άλογο δυό-τρία κυλίσματα τον κατήφορο, τό άλογο τον έξούπισε, διηγείται ο Φωτάκος, κι' άπεφασίσαμεν, λοιπόν, και τόν έποτίσαμεν βούτυρο ζεστό. Τούτο εις τήν Πελοπόννησο είναι γνωστό γιατρίκο. Αφοδ ήπιε τό ζεστό βούτυρο, έπειτα τόν έβάλαμε εις ένα μέρος διά νά μη φουάει ο άέρας και τού έρίξαμε διά σκέπασμα δυό καπότες, κατόπιν δέ έκόψαμε κλάδους δένδρου με πολλά φύλλα

και τούς έβάλαμε επάνω στίς καπότες και τόν έσκεπάσαμε καλά. Τό βάρος αυτό και τό βούτυρο, τό όποιον άναψε μέσα του, έφεραν ιδρώτας πολλούς και δι' αυτόν έφυγαν από τό κορμί του τά ζουπήματα» (Φωτάκου, Άπομν. 1899, σ. 190).

Ο Παναγιώτης Γιατράκος, — Ιατρός χειρουργός, χρόνων 27, έγινε φιλικός στίς 26 Αύγουστου 1818 στην Πόλη κι' υπεσχέθη 500 ανθρώπους νά έχει έτοιμους για τόν Ιερών άγώνα.

Άλλοι γιατροί φιλικόι ήταν ο Άναστάσης Κορνήλιος, Ζακύνθιος χρόνων 57, πού έμυήθη τό 1818 στην Καλαμάτα. Ο Μιχαήλ Χρισταρής από τά Γιάννενα, «μετερχόμενος τό της Ιατρικής έπάγγελμα εις Βουκουρέστι, χρόνων 45. Ο Ιωάννης Λυμπεράκης, Κερκ.ραίος γιατρός στην Ίερουσαλήμ, χρόνων 55. Ο Γεώργιος Κζαράς, Κορίνθιος Ιατρός χρόνων 28, πού έμύησε τό γιατρό Ιωάννη Νοταρά, χρόνων 70 στην Κόρινθο. Ο Γεώργιος Παπαδόπουλος από τό Λεωνίδιο, γιατρός στίς Ρωσσία, χρόνων 29. Ο Μιχαήλ Ναύτης, Κρητικός γιατρός, χρόνων 33. Ο Παναγ. Ζωντανός, Κυδωνιάτης γιατρός, χρόνων 30. Ο Έπαμ. Μαυρομμάτης, γιατρός στο Βουκουρέστι, χρόνων 28. Ο Μιχαήλ Κάβας, Άργίτης, χρόνων 37. Ο Ιωάννης Κλάδος από τά Κύθηρα, χρόνων 30, πρόξενος στην Ύδρα πού έκαμε φιλικούς σημαντικά πρόσωπα. Ο Νικόλαος Καλαράς, Κορίνθιος γιατρός, χρόνων 34. Ο Ιωάννης Ραζής, γιατρός στο Βουκουρέστι, χρόνων 32. Ο Στάμος Δασκαλόπουλος, χρόνων 32. Κι' άλλοι γιατροί έγιναν φιλικόι κι' ήρθαν κι' άγωνίστηκαν για τή λευτεριά και με τήν Ιατρική και με τήν πολεμική τέχνη.

Τους άξίζει ένα μνημόσυνο κατά τήν επέτειο της έθνικής μας γιορτής. Μάρτης 1958.

ΚΩΜΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Δεν είναι μία εβδομάδα πού έγνωρίσθησαν ο Άγαθούλοπουλος με τόν Ποτηρίδη και έγεννήθη τόσον δυνατή συμπάθεια μεταξύ των, ώστε έγιναν στενοί φίλοι. Ένα πρωί ο Άγαθούλοπουλος βλέπει τόν φίλον του με έκφρασιν πόνου ζωγραφισμένη εις τό πρόσωπόν του.

— Τι έχεις άγαπητέ μου ; τόν έρωτά με ένδιαφέρον.

— Ένα τρομερόν πονόδοντον, και πηγαινόν στον όδοντίατρον.

— Τι χρειάζεται ο όδοντίατρος ; Δεν βαρείσαι. Κι' εγώ είχα χθές πονόδοντον, αλλά με έχάιδευσε ή γυναίκα μου, μ' έφίλησε στο μάγουλο και άμέσως μου έπέρασε. Σε συμβουλεύω νά κάνης και έσύ τό ίδιο.

— Πολύ εύχαρίστως. Είναι στο σπίτι, τώρα ή γυναίκα σου νά πάω ;

Διαλέξαμε για ένα

—Ένα αγοράκι περπατάει στο δρόμο με το σκύλο του, ένα πεκινούσα, μαλλιαρό απ' όλες τις πλευρές. Συναντάει ένα φίλο του στο δρόμο και του δείχνει μεκαμάρια το σκύλο του.

—Ναι δεν είναι κι' άσχημο, παραδέχεται ο μικρός. Άλλά, πές μου, πού είναι η αρχή του;

—Είναι απλό, του τραβάς την ουρά και αν σε δαγκώσει, τότε είναι το κεφάλι του!

—Η σκηνή σ' ένα σινεμά: 'Ακούγεται ένας κύριος που φωνάζει με θυμωμένη φωνή.

—Κύριε, καθήσατε πάνω στο καπέλλο μου!

—Ε καλά! Και τι μ' αυτό, απάντησε ο άλλος. Δεν πρόκειται ν' αναχωρήσετε άμέσως τώρα!...

—Ένας ανθρωπάκος κατεβαίνει τρέχοντας τη σκάλα. 'Ο θυρωρός τον σταματά στον εισόδο.

—Λοιπόν κ. Μητσο, συμβαίνει τίποτε στο σπίτι σας;

—Α! 'Όχι. Δεν συμβαίνει τίποτε. Φανταστήτε ότι το παιδί κατάνιε μόλις ένα στυλό!

—'Ω! Θεέ μου! Και τι θα κάνετε τώρα;

—Ε, λοιπόν! Θα γράφουμε με το μολύβι.

—'Η σκηνή στην όπερα του Παρισίου. Είναι επίσημος δεξίωσης σμόκιν, βραδυνές τουαλέτες, βίζον κλπ. Πολλές προσωπικότητες, κι' ανάμεσά τους ο πρωθυπουργός κ.α.

—Ζαφνικά, ο ταξιθέτης διακρίνει στην τρίτη σειρά της όρχηστρας έναν άντρα που δεν ήταν πολυτελώς ντυμένος για μια τέτοια δεξίωση. 'Εχει τὰ μαλλιά μὲς τὰ μάτια, τὴ μύτη καταματωμένη, τὸν γιάκκα τραβηγμένο, τὸ σακάκι γεμάτο σκόνη.

—'Ο ταξιθέτης, βέβαιος ότι πρόκειται για κάποιον ύποπτο κατευθύνεται προς αυτό το άτομο.

—'Εχετε εισιτήριο;

—Βεβαιότατα, ἰδού.

—Μά, είναι εισιτήριο για τὸν τρίτο ἐξώστη.

—Ε, λοιπόν. 'Απαντάει ὁ ἄλλος καταγανακτισμένος. Δεν τὸ βλέπεις ὅτι ἔπεσα;

—'Ο προϊστάμενος: 'Ακουσε, κορίτσι μου, ἔχεις τὴν ἐντύπωση πὼς εἶμαι κανένας ἡλίθιος;

—'Η δακτυλογράφος: Δεν ξέρω κύριε. 'Εγώ, μόλις χθὲς προσελήφθη ἐδῶ!

—'Ο δάσκαλος: 'Εγώ, μόλις χθὲς προσελήφθη ἐδῶ!

—'Ο δάσκαλος: 'Εγώ, μόλις χθὲς προσελήφθη ἐδῶ!

—'Ο δάσκαλος: 'Εγώ, μόλις χθὲς προσελήφθη ἐδῶ!

—'Ο δάσκαλος: 'Εγώ, μόλις χθὲς προσελήφθη ἐδῶ!

—'Ο δάσκαλος: 'Εγώ, μόλις χθὲς προσελήφθη ἐδῶ!

—'Ο δάσκαλος: 'Εγώ, μόλις χθὲς προσελήφθη ἐδῶ!

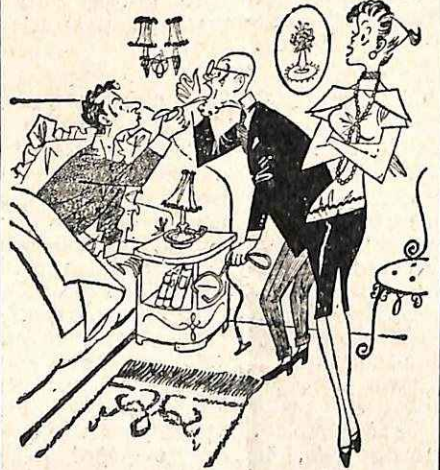
—'Ο δάσκαλος: 'Εγώ, μόλις χθὲς προσελήφθη ἐδῶ!

—Με σὰς, γιατρέ μου κάτι γίνεται, ἄλλά μόνη μου εἶναι ἀδύνατον νὰ τοῦ κάνω τίς ἐνέσεις.

—'Απορῶ, γιατρέ μου, πὼς τὰ κατὰφερε νὰ κόψη τὸ πιτσιτὸ .....

—Μὰ τί κάνεις ἐκεῖ, Κώστα, ἄφησε τὸ γιατρὸ νὰ σ' ἐξετάσει....

—Ένα ἑκατ. γιὰ νὰ ἀκούσει τὴ φωνή μου.

—Πῶς; ἐκπλήττονται οἱ φίλοι του, ἕνα ἑκατομμύριο γιὰ νὰ ἀκούσουν τὴ φωνή σου; 'Θέλεις νὰ πῆς, γιὰ νὰ σὲ ἀκούση νὰ τραγουδᾷς;

—'Όχι. 'Όχι, ἀπλῶς γιὰ νὰ ἀκούσει τὴ φωνή μου. Δυστυχῶς ἦταν κουφός.

—'Η φίλη: Εἶσαι βεβαίᾳ Λιλή ὅτι ὁ ἄρραβωνιαστικός σου θὰ ἐξακολουθῇ νὰ σ' ἀγαπᾷ καὶ μετὰ τὸ γάμο σας;

—'Η ἄρραβωνιασμένη: Καὶ βέβαια... ξέρω καλὰ πὼς τοῦ ἀρέσουν πολὺ... οἱ παντρεμένες.

—'Ενας κύριος πηγαίνει στὸ γιατρὸ καὶ τοῦ παραπονεῖται γιὰ φοβεροὺς πονοκεφάλους, τῶν ὁποίων δὲν μπορεῖ νὰ ἐξηγήσῃ τὴν αἰτία.

—'Ο γιατρός ρωτᾷ:

—Πίνεις, μήπως;

—Δὲν πίνω ποτὲ!

—Τσιγάρο;

—Δὲν καπνίζω.

—Θεάματα;

—Δὲν πηγαίνω ποτὲ οὔτε στὸ θέατρο, οὔτε στὸν κινηματογράφο.

—Τότε, κάνεις ἴσως καταχρήσεις μὲ τὸ ὠραῖο φύλο;

—'Ο κύριος χαμηλώνει τὰ μάτια.

—Εἶμαι πολὺ σοβαρός, γιατρέ.

—Τότε, λέει ὁ γιατρός, δὲν ὑπάρχει παρὰ μόνον μιά ἐξηγησις: Εἶναι ὁ φωτοστέφανός σου πού σου σφίγγει τόσο πολὺ τὸ κεφάλι.

—Γιατρέ γιατί ρωτᾷτε ὅλους τοὺς πελάτες σας τί τρῶνε; Γιὰ νὰ κανονίσετε τὴ διαίτα τους;

—'Όχι. 'Απλῶς γιὰ νὰ ξέρω πόσα λεφτὰ νὰ τοὺς ζητήσω.

—Γιατρός: 'Ερχεσθε νὰ με συμβουλευθῆτε στὴν ὁκτώ; Δὲν τὸ ξέρετε ὅτι δέχομαι μόνον ἕως τίς πέντε;

—Πελάτης: 'Εγὼ τὸ ξέρω γιατρέ μου, ὁ σκύλος ὅμως πού με δάγκασε δὲν τὸ ἤξερε.

—'Ο οδοντογιατρός μπαίνει στὴν αἴθουσα ἀναμονῆς:

—Ποῖος ἔχει σειρά;

—'Εγὼ! φωνάζει ὁ ράφτης τοῦ παρουσίζοντος τὸ λογαριασμό.

—'Ο Γιατρός ἐξηγεῖ στὸν 'Ελίξερ τὰ τῆς ἀναπνοῆς: «'Όταν ἀναπνέεις παίρνεις ἀπὸ τὸν ἀέρα ὀξυγόνο καὶ δίνεις ἀνθρακικό ὀξύ.

—'Αλήθεια; τοῦ λέει ὁ 'Εβραῖος.

—Βεβαιότατα.

—Καὶ ποῖο ἀπὸ τὰ δύο ἀέρια κοστίζει περισσότερο;

—Τὶ σὰς ἐνδιαφέρει;

—'Θέλω νὰ ξέρω ὅταν ἀναπνέω κερδίζω ἢ χάνω;

ΑΣ ΠΑΕΙ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΛΗΑΜΠΕΛΟ

—'Ο Μπάρμπα Κοσμάς, ἕνας ἐξηγτάρης περίπου τὴν ἡλικία ἀπὸ ἕνα χωριὸ τοῦ Μοριά καὶ κοτσονάτος ἀνδρας μὲ λεβέντικη κορμοστασιά καὶ ἀρειμάνιο ἀσπρόμαυρο μουστάκι στριμένο σὰν τσιγάρι, ἀφοῦ ἐπεούλησε ἕνα φορτίο πατάτες, πού εἶχε φέρει μὲ ἕνα αὐτοκίνητο στὴν 'Αθήνα, ἐπῆγε καὶ ἐρῆκε στὸ Καφενεῖο τὸν κύρ Γιῶργη, τὸν χωριανό του, γιὰ νὰ τὸν πᾶη στὸ Γιατρός, γιὰτι εἶχε κάτι ζαλάδες πότε-πότε καὶ ἔσαν πόνον στὴ μέση του. 'Ο κύρ Γιῶργης ἦταν ἕνας καφενοβίος τύπος. Εἶχε σπουδᾶσει 'Ιατρικὴν ἀλλὰ δὲν μπόρεσε νὰ πάρῃ δίπλωμα γιατροῦ, γιὰτι πλουσιόπαιδο ὅπως ἦταν, ὅταν σπουδάζε, ἀντὶ νὰ συγχάσῃ στὸ 'Ανατομεῖο καὶ στὴς Κλινικὲς τοῦ Πανεπιστημίου εὐχναίε καθε βράδυ εἰς τὰ ὑπόγεια καμπαρὲ τῆς 'Ομοιοίας καὶ εἶχε γνωρισθῇ μὲ διάφορα. . . . ὠδικὰ πηνὰ τῆς 'Εσπερίας καὶ διαρκῶς ἀπασχολεῖτο μὲ τὸν πτερωτὸν υἱὸν τῆς 'Αφροδίτης. Κάποτε-κάποτε πῆγαινε νὰ ἀκούσῃ κανένα μάθημα στὴ Σχολή. Ναυαγός τῆς 'Επιστήμης ἐξοῦσε στὴν 'Αθήνα μὲ δουλιές τοῦ ποδαριοῦ καὶ ἀπὸ μεσιτείες, πού ἐπερνε ἀπὸ διαφόρους γιατροὺς, ὅταν τοὺς πῆγαινε κανέναν ἐπαρχιώτη ἄρρωστο πού εὕρισκε ἢ στὰ καφενεῖα ἢ στὰ πρακτορεῖα τῶν τραίνων καὶ τῶν αὐτοκινήτων. Δὲν παρέλειπε νὰ προσφωνῇ πάντα τοὺς γιατροὺς μὲ τὸ «Κύριε Καθηγητά», γιὰ νὰ πληρώνῃ ὁ πελάτης μεγαλυτέρα βίξια καὶ αὐτὸς νὰ εἰσπράττει ποσοστὰ ἀναλόγως περισσότερα.

—'Οδῆγησε τὸν Μπάρμπα-Κοσμά σὲ ἕνα καρδιολόγο γιατρό, ὁ ὁποῖος τοῦ εἶπε ὅταν τὸν ἐξήτασε:

—'Εχεις πίεσιν.

—Μὰ ἐγὼ, Γιατρέ μου, δὲν ἀσχο-λοῦμαι μὲ τὴν Πίση, οὔτε κάθομαι νὰ ἀκούω τὰ ποιήματα, πού λένε τὰ παιδιὰ στὸ Σχολεῖο στὴς γιορτές.

—'Εγέλασεν ὁ Γιατρός μὲ τὴν ἀφέλει-αν τοῦ πελάτου του, ὁ ὁποῖος γιὰ νὰ δείχνει ὅτι εἶνε πολὺξερως, ἔκανε συ-χνὰ γκάφες.

Τοῦ ἐγραψε μιά συνταγὴ καὶ τοῦ εἶπε τί πρέπει νὰ τρώγῃ καὶ τοῦ συνέ-στησε νὰ πᾶη καὶ στὰ λουτρά, γιὰτι, εἶχε ψαμμίσιν καὶ γιὰυτὸ πονοῦσε ἡ μέση του.

—'Όπως ἐδῆχαν ἀπὸ τοῦ γιατροῦ, πῆ-γαν καὶ κάθισαν σὲ ἕνα ἐκεῖ κοντὰ Ζαχρηοπλαστεῖον. 'Ηθελε ὁ Μπάρμπα-Κοσμάς νὰ προσφέρῃ ἕνα γλυκὸ στὸ φίλο του, πού ἔκαμε τὸν κόπο, νὰ τὸν πᾶη στὸ γιατρός. 'Εκεῖ πού κάθισαν, ἀ-πέναντι τῶν ἡλθε καὶ κάθισε μιά ὠραι-οτάτη καὶ πολὺ πεταχτὴ κοπέλλα ὡς 18 χρονῶν. 'Εβαλε τὸ ἕνα πόδι ἐπάνω στὸ ἄλλο καὶ ὅπως φοροῦσε κοντὰ καὶ στενὰ φορέματα, οἱ τὸρνευτὲς ἐσεκάτω-τες γάμπες τῆς μὲ τὸ μισόγυμνο στήθος τῆς ἀπὸ τὸ φορτὺ ντεκολτέ τῆς προ-σελκυσε τὴν προσοχὴ τοῦ Μπάρμπα-Κοσμά. Τὸ μάτι του τοῦ εἶχε κάνει γα-ρίδα. Τὴν κοίταζε ἀχόρταγα, μὲ βλέμ-μα ἐρωτικό. Εἶχε ἔμπνησε μέσα του τὸ παρελθόν. Εἶχε μπροστὰ του ἕναν πει-ρασμὸ. 'Εστριβε διαρκῶς τὸ μουστάκι του καὶ αὐτὴ, πού ἀντελήφθη τὰς ἐρω-ρικές διαθέσεις τοῦ γέρου τὸν κοιτοῦσε

μὲ ἕνα ἐρωτιάτικο βλέμμα καὶ τοῦ χα-μογελοῦσε.

—Τὶ εἶναι αὐτὴ ρὲ Γιῶργη, ἐρώτησε.

—«'Νάρκη» ζωντανή, ἦταν ἡ ἀπάν-τησι.

—Μὰ δὲν σὲ καταλαβαίνω.

—Νά, ἄμα πέσης ἐπάνω τῆς ἀντι-νάσεται τὸ πορτοφόλι σου καὶ γίνεται στάχτη τὸ περιεχόμενό του.

Καὶ ὅπως βλέπω, Μπάρμπα-Κοσμά, δὲν ἔχουν ἄδικο αὐτοὶ πού λένε ὅτι «τὸ γέρινο τὸ ὄδι τρυφερό χορτάρι θέλει», τοῦ εἶπε γελώντας ὁ σύντροφός του.

—Μὰ εἶναι ρὲ Γιῶργη, νὰ μὴν κυτ-τᾶς; Αὐτὴ εἶναι νὰ τὴν πιῇς στὸ ποτήρι.

Καὶ ἐστριβε τὸ μουστάκι του ὅπως τὸ ἐστριβε ὅταν πρό τριακονταετίας, πού ἦταν ἐνωμοτάρχης. Καὶ ὅπου ὑπηρε-τοῦσε στὰ χωριά τῆς Ρούμελης καὶ τοῦ Μοριά δὲν μπόρεσε νὰ λαλήσῃ κοκορό-πουλο γιὰ κοκορόπουλο καὶ δὲν ἔμεινε καμμιὰ ζωντοχήρα. . . . ἀπροσάτευτη.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ ἐρωτισμός του Μπάρμπα-Κοσμά ἐγινε ἀντιληπτός καὶ στὰ γύρω τραπέζια, πού ἐκάθηντο κατὰ ζευγαρά-κια, ὁ κύρ Γιῶργης, ὅταν ἀκούσε ἕναν νεαρό νὰ σιγοτραγουδᾷ τὸ:

—'Ο 'Ερως χρόνια δὲν κυττᾷ καὶ ὅπου βρεθῇ χορεύει

—Πᾶμε μιά βόλτα στὸ «Ζάππειον», εἶπε.

—Στὸ δρόμο, ὅπως προχωροῦσαν συν-αντήσανε τρεῖς ὠραιότατες κοπέλλες. 'Η μία ἦταν καλύτερη ἀπ' τὴν ἄλλη.

—Τὶ εἶναι αὐτὲς πάλι, ἐρώτησε ὁ ἐ-ρωτόληπτος γέρος.

—Νά, πέσαμε σὲ δολόκληρο. . . . . Ναρκοπέδιο,

—Μὰ ὅλες εἶναι 'ρὲ Γιῶργη μπου-κιά καὶ συχῶριο.

—Καὶ πού νὰ τίς ἰδῇς αὐτὲς γυμνὲς νὰ χορεύουν.

—Μὰ μὲ δουλεύεις τώρα, εἶπε λίγο πικραμένος ὁ γέρος.

—'Όχι. ἀλήθεια σοῦ λέγω. Αὐτὲς εἶναι τοῦ γυμνοῦ μπαλέτου πού ἔγινε τῶς ὀρθοῦς στὴς ἐφημερίδες καὶ στὸ Δικαστήριον, γιὰτι θγαίνουν στὸ θέατρο σὰν τὴν «Εὐὰ τοῦ Παραδείσου» πού γιὰ φύλλο συκῆς ἔχουν ἕνα πολὺ μικρὸ πλε-κτὸ δίχτυ.

Μὰ τότε πᾶμε νὰ τίς ἰδοῦμε ἀπόψε.

Τὸ βράδυ εἶχαν θγάλει εἰσιτήρια στὴν πρώτη σειρά, γιὰ νὰ θλῆσουν καλὰ τίς χορεύτριες. 'Ο Μπάρμπα-Κοσμάς ἀ-συνήθιστος σὲ τέτοια θεάματα, γὰρίδα εἶχε τὸ μάτι του σὲ ὅλες καὶ πρὸ παν-τός στὴν μικρότερη ἀπὸ αὐτὲς.

—'Όταν τελείωσε ἡ παράστασις εἶπε στὸν κύρ Γιῶργη.

—Δὲν λὲς στὴν μικρὴ σοῦ πού ἐξ-εῖς τὴ γλῶσσα τῆς, τὰ Γαλλικά, ἂν θῆλιν νὰ πλαγιάσω ἀπόψε μαζί της;

—Τῆς τὸ λέω Μπάρμπα, ἀλλὰ πρὲ-πει νὰ ξέρης ὅτι αὐτὲς θέλουν προτοῦ νὰ κοιμηθοῦν νὰ πᾶνε μιά βόλτα μέ-χρι τὸ φεγγάρι. Δὲν εἶδες πού λείει τὸ τρα-γοῦδι «τὸ κορίτσι θέλει θάλασσα», θὰ σοῦ στοιχίσῃ ἡ κουκουβάγια ἀηδὸν καὶ φοδᾶμαι μήπως δὲν σὲ φθάσουν τὰ λε-πτὰ πού πῆρες ἀπὸ τίς πατάτες.

—Μωρέ, ἂς πᾶει καὶ τὸ Παλιόμπε-λο, ἀλλὰ τὸ νοῦ σου, ρὲ Γιῶργη μήπως

τὸ μάθει ἡ γυναῖκα μου ἡ Κατερίνα, γιὰτι τότε δὲν θὰ μὲ ξεπλήνῃ τὸ ποτά-μι τῆς Καλλιρῆς ἀπὸ τῆς γκρίνιας τῆς.

—'Επήγανε στὴ Γλυφάδα ἔφαγαν καὶ γύρισαν στὸ ξενοδοχεῖο. πού ἔμεναν τὰ κορίτσια τοῦ Μπαλέτου. Τὸ πρῶν, ὅπως κατέβαινε τίς σκάλες τοῦ ξενοδοχείου ὁ Μπάρμπα-Κοσμάς ἐκρατοῦσε τὴ μέση του περισσότερο ἀπὸ τίς ἄλλες μέρες.

Πῆγε στὸ καφενεῖο ἐρῆκε τὸν κύρ Γιῶργη τὸν ἀπεχαιρέτησε καὶ ἔφυγε γιὰ τὸ χωριὸ του.

Σὲ λίγες ἡμέρες νάτος πάλι ὁ Μπάρ-μπα-Κοσμάς στὴν 'Αθήνα.

—'Αλλὰ τώρα ἦτανε κατσοφιασμένος καὶ στενοχωρημένος.

—Πῶς ἦτανε αὐτὸ νὰ ἔλθῃς τόσο γρήγορα Μπάρμπα-Κοσμά.

—'Ας τα τὴν ἔπαθα τὴ δουλειά. Αἰ-σθάνομαι ἕνα τσουξίμο στὸ οὖρος μου.

—Μὴ στενοχωρεῖσαι. 'Εδῶ εἶμαι ἐ-γώ. Θὰ σὲ πᾶω σὲ ἕνα φίλο μου γιατρό νὰ σοῦ κάνει μερικὲς πενικιλίνες καὶ θὰ γίνῃς καλὰ σὲ λίγες ἡμέρες καὶ ἀ-σφαλῶς θὰ μοῦ γυρέψῃς πάλι νὰ σοῦ γίνω «ὁ διερμηνεὺς τοῦ ἔρωτος», γιὰ καμμιὰ μικροῦλα, γέρο ἀμάρτωλέ.

—'Ισως νὰ μοῦ ζητήσῃς νὰ σὲ πᾶω νὰ σοῦ κάνουν τὸν ὄρρο Μπγοκομολέτες τοῦ εἶ-πε γελώντας ὁ κύρ Γιῶργης.

—'Αλήθεια δὲν μοῦ λὲς σὲ πῆρε μυ-ρουδιά ἡ γυναῖκα σου;

—Εὐτυχῶς πού μοιᾶζει μὲ σδυμένο ἡφαίστειο, γιὰτι ἀλλοιῶς ἂν ἦτανε νεω-τέρα, δὲν θὰ γλύτωνα. Μόνον μιά ἡμέρα μὲ ἐρώτησε τί μπουρδιά εἶχε δάλει στὸ μαντήλι μου καὶ ἐμοσχομύριζε τόσο ὠ-ραῖα καὶ μετὰ τὸ πλύσιμο. Τῆς εἶπα ἕ-να πέμμα, ὅτι εἶχα ἐπισκεφθῇ ἕναν πατριώτη μας φαρμακοποιὸ ἐδῶ στὴν 'Αθήνα καὶ μοῦ ἔβαλε κολώνια στὸ μαν-τήλι, γιὰτι αὐτὴ ἡ μικρὴ χορεύτρια μοῦ εἶχε δάλει ἀπὸ ἕνα μικρὸ μπουκαλάκι ἄρωμα στὸ μαντήλι καὶ στὸ μουστάκι ἐκεῖνο τὸ βράδυ στὸ ξενοδοχεῖο καὶ ἔ-τσι οὔτε γάτα οὔτε ζῆμιά.

ΣΤΑΥΡΟΣ Ι. ΒΟΥΝΙΩΤΗΣ Φαρ)ποιός

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν 7ην σελίδα)

λαμβάνεται καὶ ξανακλείνεται σ' ἕνα καμαρίνι.

—Θέλετε τώρα καὶ τὸν ἐπίλογο; 'Ο ἀτυχέστατος οδοντίατρος τεπόρος, ἔ-χει πάθει τέτοιο πράκ, πού ἔχει πέ-σει λυποθυμμένος στὸ καμαρίνι του καὶ ἀρνεῖται νὰ συνεχίσῃ τὴν παράστασις, ἐνῶ τὸ κοινὸν κοντεύει νὰ γκρεμίσῃ τὴν πλατεῖα ἀπὸ τὰ χει-ροκροτήματα, ζητώντας νὰ ξανανοῖξῃ ἡ αὐλαία νὰ συνεχισθῇ παράστασις.

Τὶ νὰ γίνῃ; πρὸ τοῦ κινδύνου νὰ ματαιωθῇ ἡ παράστασις καὶ νὰ πᾶη χαμένη καὶ ἡ εἰσπραξις, ἀποφασίζε-ται ἡ ἀντικατάστασις ἐκ τῶν ἐνό-των τοῦ οδοντίατρον τεπόρου Γρ. . . .

—Μὲ ἄλλον τεπόρο, τὸν μακαρίτη Νι-κηφόρο Βολάνη πού τὴν μισόφερε τὴν «Γόσκα» καὶ ἔτσι τὴν παράστασις συν-εχίζεται:

—'Αν ρωτήσετε τώρα καὶ γιὰ τὸν τεπόρο τί ἀπέμεινε; 'Απὸ ἐκεῖνο τὸ βράδυ χάθηκε! Οἱ μελοδραματικοί, μάθαιναν ὅτι ἐφευγε μὲ ἕνα βαπόρι, γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ καὶ ἀργότερα ἐα-ναμάθαιναν, ὅτι παντρεύτηκε στὴ Ρουμανία μὲ μιά οδοντίατρο Ρουμα-νίδα καὶ ἔμεινε ἐκεῖ νὰ ἀσκήσῃ τὸ ἐπάγγελμα ὅχι τοῦ . . . . τεπό-ρου, ἀλλὰ τοῦ οδοντοτεχνίτου καὶ οδοντίατρο!

ΣΩΤΟΣ ΠΕΤΡΑΣ

(Συνέχεια εκ τῆς 10ης σελίδος)

κλήρη κουστωδία παρακολουθοῦσε τὸ πηγαινέλα τοῦ Ἰβάν.

—Ντορῆς ; τὸν ρωτοῦσαν. Ραβάνης ; Παχνῆς ;

Νύχτωσε πιά καὶ τὸ ἀλογίσιον ὄνομα δὲν εἶχε ἀκόμα βρεθεῖ. Πήγαν λοιπὸν νὰ πλαγιάσουν χωρὶς νὰ στείλουν τὸ τηλεγράφημα.

Ὁ στρατηγὸς δὲ μποροῦσε νὰ κλείσει μάτι. Βημάτιζε ὅλη νύχτα στὴν κάμαρά του μουγκρίζοντας... Στὶς τρεῖς τὸ πρωὶ βγήκε στὴν αὐλὴ καὶ χτύπησε τὸ παραθύρι τοῦ ἐπιστάτη.

—Μήπως εἶναι Μουνουῆχος ; τὸν ρώτησε ἑτοιμος νὰ ξεσπάσει σὲ κλάματα.

—Ὁχι Ἐξοχώτατε, δὲν εἶναι Μουνουῆχος, ἀπάντησε ὁ Ἰβάν καὶ ἀνεστέναξε σὰν ἔνοχος.

—Μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι ἀλογίσιο, μπορεῖ νὰ εἶναι κάτι ἄλλο.

—Ὁχι, ἐξοχώτατε, εἶναι ἀλογίσιον, θυμάμαι καλά...

—Μὰ τί θυμητικὸ ἔχεις μωρέ. Αὐτὸ τὸ ὄνομα κατάντησε γιὰ μένα τὸ ἀκριβώτερο πρᾶμα στὸν κόσμο. Δὲν ἀντέχω πιά !

Πρωῖ-πρωῖ ἔστειλε γιὰ τὸ γιατρό.

—Νὰ τὸ βγάλει ! Νὰ τὸ βγάλει !

Δὲν ὑποφέρεται πιά !
Ἦρθε ὁ γιατρὸς καὶ ἔβγαλε τὸ πονεμένο δόντι. Ὁ πόνος ἔπαψε μὲ τὸ πρῶτο καὶ ὁ στρατηγὸς ἡσύχασε.

Ἀφοῦ τέλειωσε τὴ δουλειά του ὁ γιατρὸς καὶ πληρώθηκε μὲ τὸ παραπάνω γιὰ τὸν κόπο του πήδησε στὸ ἀμάξι καὶ ξεκίνησε. Περνώντας τὴν αὐλόπορτα βλέπει τὸν Ἰβάν. Ὁ ἐπιστάτης, ὁρθὸς καταμεσίς τοῦ δρόμου παρατηροῦσε ἀπορροφημένος τὰ πόδια του καὶ κάτι συλλογίζοταν. Ἀπὸ τίς ρυτίδες ποὺ αὐλάκωναν τὸ μέτωπό του καὶ ἀπὸ τὴν ἐκφραση τῶν ματιῶν καταλάβαινες πὼς αὐτός ὁ ἄνθρωπος βασανιζόταν νὰ ξεδιαλύνει κάτι πολὺ σπουδαῖο...

—Καρᾶς... Σέλλας... μουρμούριζε. Λαμιαριάς... Ἀλογιῆς.

—Ἰβάν ! ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ γιατροῦ. Ἦθελα νὰ ἀγοράσω καμμιὰ διακοσμητικὰ ὀκνάδες κριθάρι. Τί λές θὰ μοῦ δώσεις ; Δὲ θέλω νὰ πάρω ἀπὸ τοὺς χωριῆτες γιατί δὲν εἶναι τῆς προκοπῆς.

—Ἰβάν κοίταξε σὰ χαζὸς τὸ γιατρό, καμωγέλασε παραξεναιχώρας καὶ ἀπάντησε χτύπησε παλαμάκια καὶ χύμηξε κατὰ τὸ σπῆτι ἀκούγοντας σὰ νὰ τὸν κυνηγοῦσε λυσσασμένο σκυλί.

Εἰδήσεις

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ — ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΕΣ

Η ΣΥΓΧΥΣΙΣ ΕΠΙΤΕΙΝΕΤΑΙ

Τὸ χάος, τὸ ὁποῖον ἐδημιούργησεν, εἰς τὸν Ὑγειονομικὸν Συνδικαλισμὸν, ἡ ἀκύρωσις τῶν ἀρχαιρεσιῶν τῆς 3ης Ἰανουαρίου, ὑπὸ τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς, τὸ ἔχει αὐξήσει κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας ἡ ματαιώσις καὶ τῶν προκηρυχθεισῶν νέων ἀρχαιρεσιῶν τῆς 30ης Μαρτίου.

Ἡ νέα ματαιώσις ἐπῆλθε ὡς ἀναγκαῖον ἐπακόλουθον, τῆς ἐριμνείας τὴν ὁποίαν ἔδωκεν τὸ σκεπτικὸν τῆς Νομαρχίας, περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ «ταμειακῶς ἐν τάξει» σύμφωνα μὲ τὴν ὁποίαν δὲν εὐρέθη οὐδὲ εἰς ἱατρὸς ἢ ὁδοντίατρος ὁ ὁποῖος νὰ ἐδικαιοῦτο ν' ἀνακηρυχθῇ ὡς ὑποψήφιος.

Κατόπιν τούτου, αἱ μὲν ἀρχαιρεσίαι ἐματαιώθησαν ἐλλείψει ὑποψηφίων οἱ δὲ ὑγειονομικοὶ Σύλλογοι ἀντιμετωπίζουν ἓνα ἄνευ προηγουμένου ἀδιέξοδον, α) διότι

αἱ διοικήσεις τῶν ὁποίων ἡ θητεία ἔληξεν ἀπὸ ἔτος δὲν δύνανται νὰ παραμείνουν οὔτε πλέον καὶ δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, μετ' ἄμεσον κίνδυνον νὰ παραμείνουν οἱ Σύλλογοι ἀκέφαλοι, β) διὰ τὸν ἀναφερθέντα λόγον καθὼς καὶ διὰ χιλίους ἄλλους δὲν εἶναι δυνατόν νὰ διενεργηθοῦν νέαι ἀρχαιρεσίαι, γ) διότι Νομοθετικὴ τακτοποίησις τοῦ ζητήματος καθίσταται ἀδύνατος μετὰ τὴν ἐπικειμένην διάλυσιν τῆς Βουλῆς.

Ὁ νέος ὑπηρεσιακὸς ὑπουργὸς κ. Μαλασκίνας ἐπιληφθεὶς τοῦ ζητήματος ὑπεσχέθη τὴν ταχείαν ρύθμισίν του. Τὸ εὐχόμεθα διότι ὅπως καὶ ἄλλοτε ἔχομεν ἐπαναλάβῃ, ἡ ἔλλειψις Διοικήσεων εἰς τὰ ἐπαγγελματικά μας Σωματεία, τὴν ἐποχὴν αὐτὴν τὴν ὁποίαν ἔχουν τὰ προβλήματα μας δεσυνθῇ ὅσον ποτέ, εἶναι ἐντελὼς ἀπαράδεκτος ἀπὸ κάθε ὑγειονομικὸς.

Ὑγειονομικὸς

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἰατρὸν κ. Ζ. Ζάχον. Ἐλάβαμε ἐπιστολὴν σας καὶ συνεργασίαν σας, Εὐχαριστοῦμε.

Ὁδοντίατρον Ρ. Γερανιώτου. Ἐλάβαμε τὸ σαυρόλεξό σας. Θὰ τὸ θέλαμε περισσότερο ἱατρικόν. Χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

Κον Νομικόν Πειραιᾶ. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια. Ἐάν θέλετε μπορούμε νὰ τὸ στείλωμε στὸ γυό σας. Φαρμακοποιόν, κ. Βοσνιώτην. Μὲ μεγάλη μας χαρὰ δεχόμεθα τὴν συνεργασίαν σας, ὅπως καὶ ἀπὸ κάθε ὑγειονομικόν. Ἐλπίζουμε νὰ συνεχισθῇ.

Ἰατρὸν κ. Πιπίνιον. Προηγούμενα τεύχη σας ἀποστείλαμε καὶ σας ἐγγράψαμε συνδρομητὴν. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια.

—Τὸ βορῆκα ἐξοχώτατε ! ξεφώνισε χαρούμενος μπαίνοντας σὰ σίφουνας στὸ γραφεῖο τοῦ στρατηγοῦ. Τὸ βορῆκα, ὁ Θεὸς νὰ δίνει χρόνια στὸν γιατρό ! Κριθαρόπουλος ! Κριθαρόπουλος λέγεται ὁ φορατζῆς ! Τηλεγραφεῖστε στὸν Κριθαρόπουλο !

—Οὔστ ! ἀπάντησε ὁ στρατηγὸς καί τουστέιλε δυὸ μοῦτζες. Δὲν ἔχω πιά ἀνάγκη τὸ ἀλογίσιον σου ὄνομα. Οὔστ ! (Μετ. κ. Σιμ).

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ — ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

—Ἐφημ. «Ὑγειονομικὴ Φωνή», ἀρ. φ. 18

—Περ. «Στοματολογία» τεύχος 1)1958.

—Περ. Στοματολογικὰ Χρονικά» τ. 5.

—Τριάκοντα πέντε χρόνια εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Πατρίδος, τῆς ἐπιστήμης καὶ τοῦ λαοῦ» ἐκδοεῖς τοῦ Ἰατρικοῦ Συλλόγου Χανίων.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΤΗΣΙΑΙ

» Ἐσωτερικοῦ Δρ. 50

» Ἐξωτερικοῦ Δολ. 4

Πᾶσα συνεργασία καὶ ἐπιστολαὶ ἀναγνωστῶν καὶ συνδρομητῶν, δέον ὅπως ἀπευθύνονται εἰς τὴν Διεύθυνσιν : ΣΠ. ΜΑΡΙΝΟΝ Ἀχαρνῶν 278 (Τ8).

Ἐπιταγαὶ καὶ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται εἰς τὸν κ. Κ. ΠΑΠΑΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΝ, Μιχ. Νομικοῦ 2 (Τ8).

Συμφώνως τῷ νόμῳ :

Ἐπεύθυνος ὧλης : ΣΠΥΡΟΣ

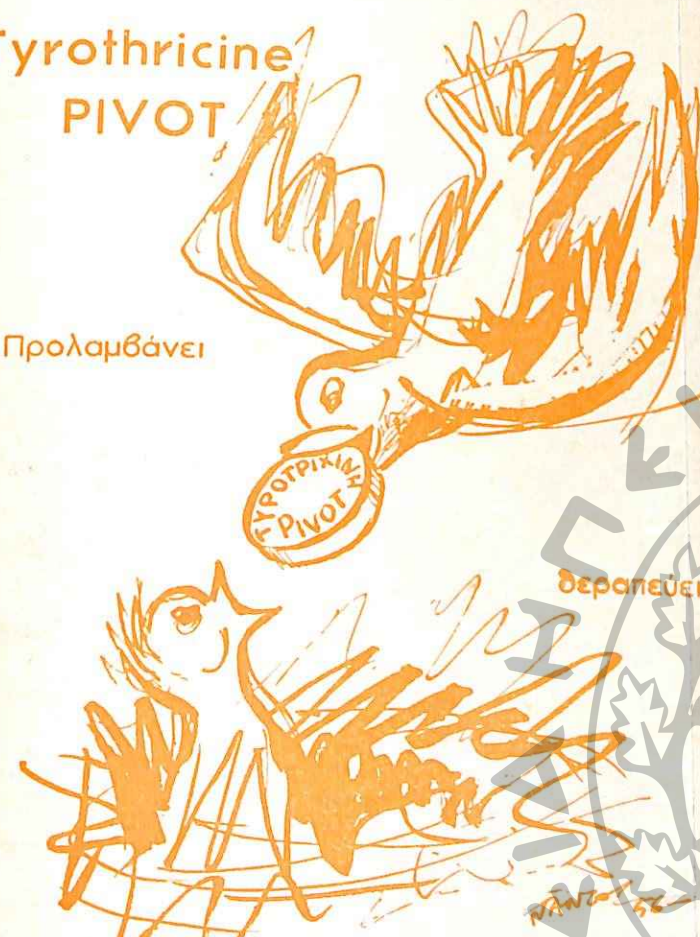
ΜΑΡΙΝΟΣ Ἀχαρνῶν 278

Ἐπεύθυνος Τυπογραφείου : Π. ΓΕΣΙΟΣ Ἀλαττάων 23.

ΑΝΑΚΟΥΦΙΖΕΙ
ΑΠΟ
ΤΟΥΣ ΠΟΝΟΥΣ

Tyrothricine
PIVOT

Προλαμβάνει

τὰς παθήσεις στόματος φάρυγγος
καὶ ἀμυγδαλῶν

ΚΥΤΙΟΝ 10 ΤΡΟΧΙΣΚΩΝ ΔΡΑΧ. 3.70

ΟΜΗΡΟΣ ΒΛΑΣΙΑΔΗΣ & ΣΙΑ

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΑ

ΒΕΡΑΝΖΕΡΟΥ 12α

ΤΗΛ. 56-441

ΔΙΑ ΤΑΣ ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΟΔΟΝΤΩΝ

ΑΠΟΤΕΙΝΕΣΘΕ

Εἰς τὸ Ἀκτινολογικὸν Ἐργαστήριον τοῦ Ὁδοντιάτρου

ΜΙΧΑΗΛ ΣΚΟΡΔΙΛΗ

Πειραιῶς 4 Τηλ. 56-436

Ἐκτελοῦνται

ἀποκλειστικῶς καὶ Μόνον

Ἀκτινογραφίαι

ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ ΑΜΕΣΟΣ

• BROMEF •

Σε τέτοιες περιπτώσεις...

...Μια λύση: **rem!**